

הסמינר הארצי השנתי לפסיכולוגים חינוכיים

טבריה

12.12.16 – 15.12.16

קדם סמינר 12.12.16 – 11.12.16

שנה טובה לכל הפסיכולוגים החינוכיים,

מתחילים לחוש בניחוחות הסתיו ולהתענג על הלילות הקרירים?
סימן שזמן פרסום הסמינר הארצי השנתי הנה הגיע.

ואכן כמידי שנה נשמח לארח אתכם במלון לאונרדו קלאב שבטבריה לסמינר בתאריכים
12-15.12.16 ולקדם ב-**11-12.12.16**.

אנחנו מבטיחים לכם היצע של מגוון סדנאות מרתקות הנוגעות בקשת הרחבה של עיסוקינו
ושיתרמו להתפתחותנו המקצועית.

בנוסף בחרנו השנה להקדיש את הקדם לנושא **ההורות** שעובר שינויים מהותיים בעידן הנוכחי,
מעורר דילמות רבות ומחייב "לחשב מסלול מחדש" בכל הנוגע לתפיסת התפקיד ההורי.

וועד החטיבה, חברת "גל כנסים", הנהלת המלון וצוותו השקיעו מאמצים רבים בכדי להציע לכם
סמינר מעניין, מרחיב אופקים ומהנה וכולנו מקווים שמדפי המשוב שלכם ניוכח שהצלחנו.

סמינר מוצלח לכולנו

תנאי קבלה ורישום

הסמינר מיועד לפסיכולוגים בלבד !!!

בטופס ההרשמה יש לציין 4 סדנאות לפחות בסדר עדיפות יורד (עדיף לרשום 5). טופס **שלא** יכלול 4 אפשרויות בחירה לא יתקבל. בבחירת הסדנאות יש **לשים לב** לדרישה הספציפית של הסדנא. מספר המקומות בכל סדנא מוגבל ועל כן **רצוי מאוד** להקדים ולהירשם. נשתדל להיענות להעדפותיכם, אך איננו יכולים להתחייב לכך. אנו נהיה בקשר עם כל אחד שבקשותיו לא תעננה. פתיחת סדנא מותנית במספר הנרשמים. אם לא תיפתח יוצעו לנרשמים סדנאות אחרות. בשל עיכובים בקבלת דואר אנו ממליצים בחום להירשם דרך אתר הכנס. הדבר ימנע הרשמות שלא יתקבלו וכן קבלת סדנא בעדיפות גבוהה יותר.

החלפת סדנאות רק באישור הוועד.

מועד אחרון לקבלת טפסי הרשמה **13.11.16** ההודעות על השיבוץ לסדנאות תשלחנה במייל ב- 27.11.16

עלות הסמינר

1,710 ₪ לפסיכולוג חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

2,110 ₪ למומחה לא חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

1,910 ₪ למתמחה לא חבר הפ"י עבור 4 ימי סמינר.

485 ₪ תוספת למחיר עבור השתתפות בקדם הסמינר.

דמי חבר להפ"י לשנת 2016 הם 490 ₪ למומחה, 250 ₪ למתמחה. תוספת המחיר לסמינר למי שאינו חבר הפ"י היא 400 ₪ למומחה, 200 ₪ למתמחה.

תוספת לתשלום דרך כרטיס אשראי הינה 35 ₪

ניתן לשלם עבור הסמינר בשלושה תשלומים שווים.

עבור 4 ימים

חברי הפ"י	שאינם חברי הפ"י	מתמחים שאינם חברי הפ"י	
570 ₪	704 ₪	637 ₪	1. 21/9/16/
570 ₪	703 ₪	637 ₪	2. 13/10/16
570 ₪	703 ₪	636 ₪	3. 15/11/16

עבור 5 ימים

חברי הפ"י	שאינם חברי הפ"י	מתמחים שאינם חברי הפ"י	
732 ₪	865 ₪	799 ₪	1. 21/9/16/
732 ₪	865 ₪	798 ₪	2. 13/10/16
731 ₪	865 ₪	798 ₪	3. 15/11/16

גמלאים **שאינם** עובדים המעוניינים להשתתף בסמינר **ומתקשים** במימונו מוזמנים לפנות לוועד. את ההמחאות יש לכתוב לפקודת חברת **גל כנסים בע"מ**, למוטב בלבד, ולשלוח לפי הכתובת: גל כנסים בע"מ רחוב קורא הדורות 43, ארנונה, ירושלים 9339360. ההמחאות תיפדנה עפ"י התאריכים הנקובים. **תתקבלנה המחאות אישיות בלבד**, ולא התחייבות ממקום העבודה.

רצוי להירשם דרך אתר האינטרנט המאובטח בכתובת:

www.gal-conventions.co.il

ביטול ההרשמה

1. המבטלים הרשמתם, **מכל סיבה שהיא**, עד 15 יום לפני הסמינר, יזוכו בהחזר דמי ההשתתפות בניכוי 150 ש"ח דמי רישום. מ-14 יום לפני הכנס יוחזרו 50% מדמי הרישום. פחות מ-48 שעות מתחילת הסמינר לא יהיה החזר כספי.
2. נרשמים אשר לא יתקבלו לסמינר, כספר יוחזר במועד מתן התשובות לכלל הנרשמים.
3. במידה ואחת הסדנאות תתבטל מסיבה שאינה תלויה בנו או כתוצאה ממיעוט נרשמים, השיבוץ החדש יעשה תוך תיאום עם הנרשמים.

מידע נוסף

- את דמי החבר להפ"י ניתן לשלם גם באמצעות כרטיס אשראי בטלפונים: 03-5239393, 03-5239884
- בשאלות וברורים בכל הנוגע לסמינר נא לפנות לגל **כנסים בע"מ** טל' 02-6731471.

שנה טובה מוועד החטיבה וממני

צ'יפי חייקין

יו"ר ועד החטיבה לפסיכולוגיה חינוכית

סדר יום

קדם הסמינר

יום שני 12.12.16

07:00 – 08:45 – ארוחת בוקר
09:00 – 10:15 – הרצאה במליאה
10:15 – 10:30 – הפסקה
10:30 – 11:45 – הרצאה במליאה
11:45 – 12:00 – הפסקה
12:00 – 13:00 – הרצאה במליאה
13:00 – 14:00 – הרצאה במליאה
14:00 – ארוחת צהריים

יום ראשון 11.12.16

14:00 – 16:00 – רישום
16:00 – 16:15 – התכנסות ופתיחה
16:15 – 17:15 – הרצאה במליאה
17:15 – 17:30 – הפסקה
17:30 – 18:30 – הרצאה במליאה
18:30 – 19:30 – הרצאה במליאה
19:30 – 21:00 – ארוחת ערב
21:30 – 23:00 – ערב חברתי

סמינר

יום שלישי 13.12.16

07:00 – 08:45 – ארוחת בוקר
09:00 – 13:30 – סדנאות
13:30 – 15:00 – ארוחת צהריים
15:00 – 19:00 – אחה"צ פנוי
19:00 – ארוחת ערב
21:30 – פעילות חברתית

יום שני 12.12.16

14:00 – 15:45 – רישום וקבלת חדרים
14:00 – 15:00 – ארוחת צהריים
14:00 – מפגש מנחים
16:00 – 19:00 – סדנאות
19:00 – 20:30 – ארוחת ערב
21:00 – 22:00 – ברכות:
גב' ציפי חייקין – יו"ר החטיבה לפסיכולוגיה חינוכית
ד"ר מאיר נאמן – יו"ר הפ"י
ד"ר חוה פרידמן – פסיכולוגית ראשית שפ"י, משה"ח
נציג ועד המתמחים

יום חמישי 15.12.16

07:00 – 08:45 – ארוחת בוקר
פינוי חדרים
09:00 – 13:00 – סדנאות
13:00 – ארוחת צהריים קלה
ופיזור

יום רביעי 14.12.16

07:00 – 08:45 – ארוחת בוקר
09:00 – 13:00 – סדנאות
13:00 – 14:00 – ארוחת צהריים
14:00 – 15:45 – הפסקה
16:00 – 19:30 – סדנאות
19:30 – ארוחת ערב
21:30 – פעילות חברתית

קדם הסמינר – 11-12/12/16

ההורות לאן?

"כמה קל היה להורים פעם" נאנחים ההורים היום לחצי קריירה ופרנסה, הרצון להגשמה עצמית, שינויים טכנולוגיים, חשיפה למידע זמין ומציף, שינויים במקורות הסמכות והידע ושינויים במבנה והרכב המשפחה החדשה מעמידים סימן שאלה על מושג ההורות המסורתי, מחייבים חשיבה והגדרה חדשים וחיפוש גישות ומענים מותאמים.
ננסה לגעת בהרצאות במהלך יום העיון בחלק מהסוגיות ואולי גם למצוא כיווני הדרכה חדשים.

תכנית:

יום ראשון 11.12.16

- 16:00-16:15 - התכנסות ופתיחה חגיגית של קדם הכנס – **תמר שחר** – מנהלת שפ"ח זכרון יעקב, רכזת ארצית תחום הורות והורים, אגף פסיכולוגיה, משרד החינוך.
- 16:15-17:15 - הרצאה – **"הקול ההורי"** – הורות יחודית לילדים עם ל"ל והפרעות קשב וריכוז. ד"ר רונית פלוטניק - פסיכולוגית חינוכית והתפתחותית-מדריכה.
- 17:15-17:30 הפסקה
- 17:30-18:30 - הרצאה – **הורות יחידנית אל מול מודל שני הורים – הרהורים על האתגר והקושי**. ד"ר דרור אורן - פסיכולוג קליני וחינוכי, מפתח המודל הפסיכודינמי בהורות, מדריך. מחבר הספר: "הורות במחשבה שניה – להיות הורה, רגשות, מחשבות ומעשים".
- 18:30-19:30 - הרצאה – **ממהגרים וילידים למשפחה הדיגיטלית: איך מדברים עם הורים על השגחה הורית ברשת? ד"ר איריס שחר לביא** - פסיכולוגית, עובדת בבי"ח שניידר. חוקרת את השפעת השימוש ברשתות חברתיות על בני נוער והתנהלות "המשפחה הדיגיטלית". עוסקת בהדרכת הורים בנושא גלישה בטוחה והשגחה הורית ברשת.
- 19:30 - ארוחת ערב
- 21:30 - ערב חברתי

יום שני 12.12.16

- 9:00-10:15 הרצאה- **מצפן להורות במרחב הפסיכולוגי-חינוכי**. ד"ר ניצה ירום, פסיכולוגית קלינית ופסיכואנליטיקאית, מחברת 9 ספרים מקצועיים, שהאחרון בהם: "מצפן להורות ראוי – מדריך לשיח הבין-דורי".
- 10:15-10:30 הפסקה
- 10:30-11:45 - הרצאה- **אתגר ההורות בימינו**. ד"ר **אנאבלה שקד**, פסיכותרפיסטית מדריכה, מיסדת ביה"ס לפסיכותרפיה במכון אדלר ומרצה בכירה בו.
- 11:45-12:00 הפסקה
- 12:00-13:00 - הרצאה- **התמודדות עם חוסר אונים הורי**. ד"ר **אורית אלפי**, מנהלת שפ"ח באר שבע
- 13:00-14:00 - הרצאה- **הורות להט"בית והמערכת החינוכית**. **איתי הימלפרב**, מומחה בפסיכולוגיה קלינית, מתמחה בפסיכולוגיה חינוכית ומרכז תחום הלהט"ב בשפ"ח ת"א יפו.
- גלי שיין טל**, מתמחה בפסיכולוגיה חינוכית ומרכזת תחום הלהט"ב בשפ"ח ת"א יפו

רשימת הסדנאות:

1. Hypno-Breathing טיפול בנשימה – חשיבותה של הנשימה בחיינו ובטיפול הפסיכולוגי

מנחה: ד"ר יוסי אדיר, פסיכולוג קליני מורשה להיפנוט והוראה מדעית בהיפנוזה, מטפל בנשימה, פסיכולוג אחראי במכון ההמטואונקולוגי במרכז הרפואי שיבא תל השומר.

הנשימה היא אינסטינקט הכרחי לחיים; היא נס של פיסיקה וכימיה. האדם הממוצע נושם כ- 10,000-20,000 פעמים ביום אך לא נותן את הדעת על כך. אנו לרוב לוקחים את תהליך הנשימה כדבר מובן מאליו ופעמים רבות אין אנו מודעים על השפעתה של הנשימה על מצב רוחנו, על המתח והחרדה בחיינו, על רגשותינו, גופינו וכיוצא בזה. לרוב, נשימה איטית ועמוקה מפחיתה תחושת מתח ונשימה מהירה גורמת לעוררת יתר.

הטיפול בנשימה (נשימה מעגלית, הולטרופית, ריברסינג ועוד) הינו טיפול אנרגטי רב עוצמה, העושה שימוש בחיבור גופנפש. נשימה מהירה לרוב "מעוררת" ולרוב מביאה את אדם למצבי טראנס, לשחרור, להתגברות על חסמים והתנגדויות, לריפוי ושינוי, לעיתים בצורה מהירה ויעילה יותר מאשר טיפולים פסיכולוגים מסוימים וטכניקות/כלים טיפוליים (כמו היפנוזה).

מטפלים רבים אינם שמים מספיק דגש על תהליך הנשימה ועל היעילות בהתמקדות בנשימה והטיפול/שימוש בהם. במהלך חיינו, הן ביומיום והן במהלך הטיפול הפסיכולוגי, קצב, מהירות, איכות, מיקום ודפוס הנשימה משתנה ללא הרף. הנשימה יכולה לשמש הן כטיפול בפני עצמו והן ככלי טיפולי. השימוש בעבודת נשימה עשוי להביא ליעילות רבה בטיפול ושיפור חיינו.

בסדנא זו נחקור את דפוס הנשימה שלנו והשפעתם על הגוף והנפש. נתנסה בהבנת הנשימה, נלמד ונתרגל טכניקות נשימה שונות (איטית, נשימה מעגלית, נשימה מהירה ועוד) ונעשה זאת בדרך ההתנסותית/חוויתית ביותר, בעיקר בליווי מוזיקה.

יתכן וחלק מהסדנא (כ- 3-6 שעות) יתבצע בבריכת השחייה בבית המלון, שם נתרגל טכניקות מדיטציה ונשימה במים.

הסדנא מיועדת לכל מי שרוצה "לנשום".

2. טיפוח הערך העצמי והמסוגלות העצמית כמקדמי תחושת אושר אצל הורים וילדים

ד"ר נעמי אפל – מדריכה מוסמכת ומומחית בטיפול התנהגותי קוגניטיבי בפרט, בזוג ובמשפחה. מנהלת מכון "שיטות", מנהלת אקדמית של המגמה לטיפול הורי, זוגי ומשפחתי בתל השומר, מרצה בפקולטה לרפואה באוניברסיטת ת"א, מדריכה אנשי מקצוע, מנהלים וצוותים במוסדות ציבוריים ופרטיים. חיברה ארבעה ספרי ילדים העוסקים בנושאים של תוקפנות, שליטה עצמית, חרדה, מיומנויות חברתיות והשמנת יתר וספר לאנשי מקצוע שהפך לרב מכר: "לדבר CBT עם הורים וילדים"

ערך עצמי (Self Esteem) ומסוגלות עצמית (Self Efficacy) הם מושגים קרובים אך אינם זהים, למרות שקיים ביניהם קשר. אדם בעל ערך עצמי ומסוגלות עצמית גבוהים חווה שביעות רצון במישורים השונים בחייו ותחושת אושר גדולה יותר מבעלי ערך עצמי ותחושת מסוגלות עצמית נמוכים. ערך עצמי ותחושת מסוגלות עצמית נמצאו קשורים גם למשתנים כמו דחייה חברתית (Leary et al, 1995), ביצועים אקדמיים (Lane, 2004), בעיות התנהגות, עבריינות והתנהגות אנטי סוציאלית (Donnellan, 2005), הפרעות נפשיות כמו חרדה ודיכאון (Kernis et al, 1998; Nezelek et al, 1997), הפרעות אכילה (Strauss, 1999) ואפילו תחלואה פיסית (Donnellan et al, 2010).

המפתח העיקרי בפיתוח ערך עצמי ומסוגלות עצמית, נמצא אצל ההורים והדמויות המשמעותיות בחיי הילדים. בכוחם של אלו להעצים באופן משמעותי שני משתנים אלו באמצעות העברת מסרים חיוביים עיקביים.

בסדנא נבהיר לעומק את שני המושגים, נבהיר את הקשר ביניהם, ונלמד טכניקות חדשות ויעילות, פרי פיתוחי, שיש בהן כדי לסייע בטיפוחם של מרכיבים אלה בהדרכת הורים וגם בטיפול ישיר בילד.

3. על סף המומחיות

מנחות: ד"ר שרית אלקלעי, פסיכולוגית חינוכית מומחית ומדריכה, לשעבר סגנית פסיכולוגית מחוז צפון, לשעבר מנהלת שפ"ח בית שאן ומ.א. משגב, מרצה וממובילות המגמה לפסיכולוגיה חינוכית במכללת עמק יזרעאל, מרצה באוני' חיפה ובמדרשה לפסיכולוגיה חינוכית.

טל בוקר, מדריכה חינוכית בכירה במחוז צפון, מנהלת שפ"ח עכו, חברה בוועדות התאמה להבחנות של משרד החינוך, מרצה במדרשה לפסיכולוגיה חינוכית, חברה בפורום אתיקה, קליניקה פרטית.

בחינת המומחיות היא סופו של תהליך ארוך להתמקצעות והתפתחות, להכרה פורמאלית כמומחה ולחוויה הפנימית של זהות מקצועית בשלה. ההכנה לבחינה מגלמת בתוכה חששות, לבטים ושאלות לגבי חוזקות וחולשות, חסכים ומוקדים לשיפור, כמו כן הבנת סיטואציית הבחינה, על מנת להביא לידי ביטוי את היכולות הקיימות ברגע האמת. הסדנא מיועדת לפסיכולוגים העתידים לגשת לבחינה בזמן הקרוב, המעוניינים להתנסות בסיטואציית בחינה ולקבל משוב על מיקומם האישי במסלול ההתמחות. בסדנא יתרגלו מצבי בחינה על ידי המשתתפים. על כל משתתף להביא מקרה להצגה מתחומי הבחינה: טיפול פרטני / משפחתי / דיאדי, הדרכת הורים, אבחון לסוגיו, אבחון והערכת המערכת, התערבות המערכת, תפקוד החירום ואתיקה.

4. "טיפול בבישול" טעימה פסיכולוגית אחרת.

מנחים: רפי ארז, פסיכולוג חינוכי מומחה -מדריך, מנהל השרות הפסיכולוגי המשלים ראשון לציון, בעל מרכז טיפולי "מה הטעם" המתמחה בטיפול פסיכולוגי באמצעות בישול ואפיה. מטפל בגישה אינטגרטיבית בדגש על גישות דינאמיות ו- CBT. קונדיטור.

תמר שחר, פסיכולוגית חינוכית מומחית-מדריכה, מנהלת השרות הפסיכולוגי בזכרון יעקב, רכזת ארצית בתחום הורות ומשפחה בשפ"י, קליניקה פרטית. משלבת בטיפול גישות דינמיות וקוגניטיביות עם אלמנטים מתחום היוגה, בישול ואפיה. מטפלת במרכז "מה הטעם". בשלנית חובבת.

מאז ימי אדם, חווה והתפוח, תפס האוכל מקום מרכזי בחיינו לא רק כצורך הישרדותי אלא גם כסמל ליחסינו עם האחר. התפיסות הפסיכודינאמיות מתייחסות אל האוכל כציר סביבו מתרחש תהליך של סובלימציה והסמלה, פעולת האכילה של התינוק נקשרת לבניית הייצוג של דמות האם והקשר עימה, הזנת התינוק והילד נתפסה כחלק מסביבה "טובה דיה" המאפשרת את תהליך ההתפתחות האופטימלי, וכל סעודה מתוארת כאקט תרבותי של הכנסת החוקים החברתיים והחוויות המוקדמות לתוכנו.

הטיפול בבישול מהווה הזדמנות להבעה עצמית באמצעים שאינם מילוליים. אולם מכיון שהוא עוסק באופן מפורש ביכולת להזין ולהיות מוזן, הוא מהדהד את הקשר הראשוני הנוצר בין התינוק לאמו. ככזה, הוא מהווה הזדמנות לחשוף מרכיבים קוגניטיביים, רגשיים ותקשורתיים, ולעסוק בסוגיות הקשורות לפרט, לקשר מטפל מטופל, ולמיומנויות חברתיות בקבוצה. הסדנא תהיה התנסותית וחוויתית, תאפשר למשתתפים לטעום ולהריח את תחום הטיפול בבישול, ולהרחיב את ארגז הכלים הטיפולי שלהם. הסדנא מיועדת למעוניינים לחוות ולהעשיר את הידע המקצועי. אין צורך בידע מוקדם בבישול, נדרשת אהבה למטבח. בעלי רגישות לחומרים הקשורים לאוכל מתבקשים ליצור קשר עם המנחים בטרם ההרשמה.

5. "אבא! תראה איך הלב שלי פועם" : Attachment informed biofeedback

יוסי ארנרין - פסיכולוג חינוכי מומחה, מטפל בביופידבק וניורופידבק. יו"ר ו. ההסמכה בביופידבק ומדריך בניורופידבק. חבר מומחה באגודה האמריקאית לפסיכותרפיה פיננסית. דוקטורנט בתחום השפעת הניורומודולציה על לקויי קריאה.

הפסיכולוג החינוכי נדרש פעמים רבות לעבוד תחת מגבלה של זמן ובסטינג טיפולי הכולל הורה וילד או זוג הורים. טיפול ביופידבק הנתפס ככלי יעיל לטיפול אישי במקרים של מתח וחרדה הוא טיפול קצר מועד המתאים למגבלות הזמן והמקום של הפסיכולוג החינוכי. הוא מתאים עצמו לגישות טיפוליות שונות: קוגניטיבית התנהגות, פסיכו דינמית, חווייתית (Experiential) וממוקדות רגש (Emotion focused or Emotion regulation). עבור מטפלים רבים שכבר עושים שימוש בביופידבק הכנסה של גורם נוסף לחדר נראית כמי שמכבידה על הטיפול. הם נקרעים בין טיפול המבוסס על טכנולוגיה לטיפול דיאדי.

תיאוריית ההתקשרות היא בסיס נוח לחיבור בין טכנולוגיית הביופידבק המכילה, כיום, מרכיבים משמעותיים בחקר הקשר בין הורה לילדו לבין המעשה הטיפולי הדיאדי. למעשה, טיפול ביופידבק המוכוון על ידי תיאוריית ההתקשרות מעצים ומעשיר את הקשר הורה-ילד כקשר מווסת רגשית ותומך בו זמנית בהורה ובילד.

בסדנא, יוצגו המודל לטיפול ביופידבק מוכוון התקשרות, היסודות התיאורטיים והמשימות הטיפוליות ומבנה השעה הטיפולית. למשתתפים תנתן אפשרות לטעום ולתרגל טכניקות טיפוליות שונות.

הסדנא מיועדת הן למשתתפים בעלי ניסיון בביופידבק והן לחסרי ניסיון. בעלי ניסיון מוזמנים להביא את ציוד הביופידבק שלהם. במידה והיו מספיק מכשירי ביופידבק ניתן יהיה לתרגל יותר.

6. המקום שבו אנחנו מתחילים

מנחה: ד"ר אודי בונשטיין, פסיכולוג קליני מדריך, מורשה לעיסוק, מחקר והוראה מדעית של היפנוזה; פסיכולוג ראשי במרכז הרפואי האוניברסיטאי לגליל; יו"ר האגודה הישראלית להיפנוזה ומנהל "הדדיות" – מכון מוכר ללימודי היפנוט; מחבר "היפנוזה – דרכה של הנפש ליצור את הגוף" (2014) ו"העין הפנימית" (2011)

תהליך ההתפתחות המקצועית – ממש כמו החיים עצמם – מתחיל במרחב רחמי, שיכול להיות מותאם, גמיש ומכיל אך יכול להיות מגביל, מרעיל ומעכב. כיצד משפיעות החוויות הראשוניות הללו על ההתפתחות בהמשך, כבוגרים (מקצועית, אישית) וכיצד ניתן לתת מענה לבעיות שמקורן בחיים התוך רחמיים? עולה כאן נושא מרתק הקשור לשאלות כמו: היכן 'מתחילה' הנפש? באיזה שלב ובאיזה אופן נרשמות חוויות ראשוניות ועד כמה משפיעות חוויות אלו על מי שנהיה בבגרותנו? כיצד ובאיזה אופן ישפיע הדבר על ההתמודדות שלנו בהמשך החיים, בשלבי ההתפתחות כאנשי מקצוע, כהורים או כבני אדם בכלל? במהלך הסדנא נתנסה ביישומיה של הפסיכולוגיה הפרה-נטלית (תוך-רחמית) והפרינטלית (ה'מכסה' את התקופה שבין שבוע לפני הלידה, דרך הלידה עצמה ועד החודש שלאחר הלידה) וננסה להשיב על שאלות אלו, הרלוונטיות לקשר שבין האישי למקצועי וליחסי הגומלין של החלקים הילדיים (סטודנטים, מתמחים), הבוגרים (מומחים) וההוריים (מדריכים) שבתוכנו. הפסיכולוגיה הפרה-נטלית (prenatal) והפרינטלית (perinatal) עוסקות בחיי הנפש של המטופל הבוגר שמקור קשייו נעוץ בשלב העוברות. יכול הדבר להיות קשור בעובר (fetus, הפיטוס), באישה ההרה, ביחסי הגומלין אם-עובר, ובלידה. לפסיכולוגיה הפרה-והפרינטלית חשיבות בהגברת הבנתנו את היחסים בין הגוף לנפש ובשיפור היכולת לאבחן אצל המטופל (ואצל עצמנו) טראומות ראשוניות, ומכאן – להשליך על אופן הטיפול. הסדנא תהווה מרחב בטוח ומאפשר למפגש עם זכרונות מוקדמים מאוד: הן הלא-קרואים, אך גם עם חלקי הנפש הספונטניים, הילדיים והבריאים, השמחים, היצריים והיצירתיים. נתנסה ונתרגל מגוון טכניקות הניתנות ליישום במסגרת העבודה הטיפולית (אם במסגרת טיפול היפנוטי ואם במסגרת טיפול שאינו היפנוטי) והעשויות להגביר את יעילותנו כאנשי מקצוע. נקודת המוצא התיאורטית תהיה היפנוזה-התייחסותית, ותשלב כלים של גישות פסיכואנליטיות (הגישה התייחסותית, גישת העצמי, ויניקוט ויחסי אובייקט) וגישות היפנו-אנליטיות. לא נדרש ידע קודם בהיפנוזה.

7. סדנת פסיכודרמה ברוח הבודהיזם.

מנחה: דפנה בן אמיתי, M.A., בטיפול באומנויות לסלי קולג', מטפלת ומדריכה מוסמכת בטיפול באמנויות. בוגרת תכנית פסיכותרפיה אנליטית בחברה האנליטית. מרצה באוני' חיפה בחוג לטיפול באומנויות. בעלת קליניקה לקבוצות וטיפולים פרטניים בפסיכודרמה.

מאיה לאוב, מורה לבודהיזם, מלמדת ב-"פסיכודרמה"- בית הספר לתורת הנפש הבודהיסטית בקמפוס ברושים. במסגרת זו מנחה קורסים לאנשי מקצועות הטיפול, ולקהל הרחב הכוללים: תיאוריה מדיטציה והתנסויות חוויתיות, וכן מנחה קבוצות מדיטציה מתמשכות. מטפלת מוסמכת בפסיכודרמה מטפלת בקבוצות ובאופן פרטני. ועובדת במסגרות שונות בבריאות הנפש. מנחה קבוצה המשלבת את האימון הבודהיסטי עם הפסיכודרמה. בוגרת התוכנית התלת שנתית של "האקומי" גישה לפסיכותרפיה התנסותית ממקודת חוויה המשלבת פסיכותרפיה מערבית עם חוכמה בודהיסטית ודאואויסטית ומבוססת מיינדפולנס.

בסדנא זו נחוה מן הטעם המיוחד שיש לפסיכודרמה להציע לעולם הטיפול. משחקי תפקידים, כפילים, מסע בזמן, עבר, הווה, עתיד. אפשרות לממש פנטזיות, לחזור לרגעים משמעותיים, להיפרד או להתקרב לדמויות חשובות בחיינו, להכיר את עצמנו מעוד זוויות. כמו כן נוכל לבחון סוגיות שונות מקשרי מטפל מטופל היכולים לתרום לרענון ארגז הכלים הקליני. ומן העולם הבודהיסטי: נכיר צורות שונות של מדיטציות, ונערוך היכרות קצרה עם המושגים העיקריים בדרך המחשבה הבודהיסטית; חמלה, היאחזות, מיינדפולנס, על אפשרות הביטחון שבאי הוודאות, והרחבת המיכל הרגשי.

כל זאת באווירה תומכת ומקבלת. מיועד גם למפוחדי פסיכודרמה (...)

8. זיהוי תופעות פסיכוטיות בטיפול בילד ובמתבגר

מנחה: אילנה בן חיים, אילנה בן חיים, פסיכולוגית חינוכית וקלינית, בוגרת לימודים מתקדמים בבית הספר לפסיכותרפיה באוניברסיטת תל אביב במסלול "מצבים מנטאליים ראשוניים". עובדת בקליניקה פרטית ומדריכה קבוצה במסגרת המסלול לפסיכותרפיה במדרשה ללימודים מתקדמים בפסיכולוגיה חינוכית.

בעת הטיפול בילדים ובמתבגרים אנו נתקלים בתופעות שלא תמיד ניתן לקרוא להן בשם או להגדירן. בחלק מן המקרים חולק איתנו המטופל מחשבות ורגשות המעוררים ספקות לגבי היותן מקובלות כנורמליות. מטרתה של הסדנא היא להקנות כלים לאיתור תופעות אלו במהלך טיפול ובמהלך אבחון ודרכים להתמודדות אתן. נכיר את הכוחות הפנימיים המאפשרים לנו להתמודד עם המציאות החיצונית ונסקור את האפיונים של נורוזות למול פסיכוזות. נלמד להשתמש בעצמנו ככלי לביצוע האבחון ולהיעזר בהבנה פסיכואנליטית ובאבחנות פסיכיאטריות בעבודתנו. נשים דגש מיוחד על התופעות המאפיינות את הינקות, הילדות וגיל ההתבגרות. לסיום נמפה את מה שעוד דורש בירור והתמחות. בסדנא יובאו דוגמאות והמחשות מן הקליניקה, האמנות, הספרות היפה והמקצועית. ניתן יהיה להביא מקרים להתייעצות לסדנא.

9. "אמא, אף אחד לא רצה לשחק איתי היום – כיצד להבין ולהתמודד עם קשיים חברתיים אצל ילדים?"

מנחות: הילית בר אל, MA פסיכולוגיה קלינית של הילד, פסיכולוגית חינוכית מומחית בהסמכה להדרכה, שפ"ח תל אביב ובקליניקה פרטית. התמחות בנושאים של קשיי ויסות רגשי-התנהגותי, הפרעות קשב, לקויות למידה וקשיים חברתיים. מנחת קבוצות להורים, צוותים חינוכיים וילדים. **ד"ר מאירה בן זקן**, פסיכולוגית חינוכית מומחית בשפ"ח תל אביב ובקליניקה פרטית. התמחות בטיפול בילדים עם קשיי ויסות והפרעת קשב, הנחית קבוצות הורים, כמו כן עורכת מחקרים יישומיים במרחב הפסיכולוגיה החינוכית, במסגרת פוסט דוקטורט בבינתחומי (בשיתוף עם שפ"ח – תוכנית אופק מדעי) ובמדור מחקר בשירות הפסיכולוגי חינוכי.

פניות אל הפסיכולוג החינוכי העוסקות בקשרים ומצוקה חברתיים של ילדים עשויות להפגיש אותו עם הורים ואנשי צוות חינוכי הנמצאים במצב של חרדה לרווחתו הרגשית של הילד ואף בתחושת חוסר אונים; במקרים רבים הם אינם יודעים כיצד להבין את קשיי הילדים ולסייע להם בדרך מועילה וקיימות ציפיות מן הפסיכולוג שיציע פתרונות למצוקת הילד. הסדנא תעסוק בהבנת אתגרים וקשיים חברתיים בקרב ילדים בגני ילדים ובתי ספר, תוך התייחסות לזירה החברתית העכשווית המתרחשת בחלקה הגדול במדיה החברתית – פייסבוק, ווטסאפ וכו'. יוצג מודל להערכה וטיפול בקשיים חברתיים באופן רב מימדי הלוקח בחשבון גורמים שונים - החל מקשיים נורמטיביים ותואמי גיל, דרך קשיים המבוססים על לקויות למידה שונות, קשיי קשב וריכוז, קשיים רגשיים ועוד. יוצגו כלים להתערבות ברמת המערכת, ההורים והילדים. הסדנא תכלול תכנים תיאורטיים רלוונטיים וכן התנסות סדנאית-חוויתית דרך משחקים, קטעי קולנוע ועוד. הסדנא מיועדת למתמחים ולמומחים.

10. מעבר מהישרדות להתפתחות-העצמה אישית באמצעות מיומנויות גוף ונפש.

מנחה: יעקב ברגר, פסיכולוג קליני מדריך ופסיכולוג חינוכי מומחה, חבר בצוות ההוראה של המרכז להכשרה במיומנויות גוף ונפש. מנהל מרכז טיפולי מועצה אזורית רמת נגב, מטפל בטרואמה במסגרת המרכז לבריאות הנפש בב"ש, ובמסגרת קליניקה פרטית בבאר שבע ובמדרשת בן גוריון.

על המורים ועל התלמידים מופעלים גורמי דחק רבים: תחרותיות, ביקורת מתמדת, רעש, צפיפות, איום בפגיעה מילולית או פיזית, העדר ביטחון כלכלי וכו'. כל אלה מערערים את תחושת היציבות והביטחון ומעודדים דפוסי פעולה הישרדותיים, המוטבעים בנו גנטית ומופעלים באופן תגובתי ואוטומטי. כמו כן הם פוגעים במידת הפניות ללמידה ולהתפתחות. בסדנא המבוססת על מודל אינטגרטיבי שפותח על ידי המרכז לרפואת גוף נפש בווישינגטון (CMBM) בהנהלת ד"ר ג'יימס גורדון, נבין את האינטראקציות ואת תבניות הפעולה של הגוף ושל הנפש, נתנסה ונלמד מיומנויות שונות כגון: נשימה, תנועה, מדיטציה, דמיון מודרך, ציור ועוד. מיומנויות אלו משפרות את היכולת להתמודדות עם דחק ואת היכולת לויסות עצמי, ומגבירות את תחושת המסוגלות האישית ואת יכולת הריכוז, הלמידה ותהליכי קבלת החלטות והתמודדות עם בעיות. המודל מדגיש ארבעה מרכיבי העצמה בסיסיים: מודעות עצמית, הרפיה, הבעה יצירתית, ושיתוף ותמיכה הדדים במרחב הבטוח של הקבוצה האנושית. כמו כן היא מייחסת חשיבות רבה להתבוננות הפנימית (mindfulness) ככלי מחולל התפתחות אישית. הסדנא היא דידקטית-חוויתית, ומאפשרת מפגש חדש עם העצמי ועם האחר, באמצעות מודעות עצמית, שיתוף והבעה יצירתית. השיח בקבוצה, המבוסס על עקרונות מעגלי הקשבה, תורם ליצירת מרחב בטוח ותומך להתנסות ולחוויה האישית, תוך שמירה על איזון בין מבנה לבין גמישות ובין למידה תיאורטית לבין למידה חוויתית.

11. "קריאה לנתינה" (Call to Care): תכנית לטיפול אמפתיה ואכפתיות במערכת החינוך

מנחים: ד"ר רוני ברגר פסיכולוג קליני בכיר, מרצה בכיר בפקולטה לרפואה דחופה באוניברסיטת בן-גוריון ובתוכנית ללימודי משבר וטראומה באוניברסיטת תל-אביב. הוא ממקימי המרכז לחקר וטיפול חינוך קשוב ואכפתי באוניברסיטת תל אביב וחבר במועצה המייעצת של המרכז לחמלה ולאטרואיזם שבאוניברסיטת סטנפורד שבארה"ב.

רביד בוגר, מ.א. פסיכולוגית בשרות הפסיכולוגי חינוכי בפתח תקוה, בוגרת 'שפת הקשב' לפיתוח מיומנויות קשב בעבודה עם ילדים, תכנית MBCT למטפלים ומתרגלת ולומדת בודהיזם. היא בין המפתחים של התכנית 'קריאה לנתינה' בארץ וחברת המרכז לחקר וטיפול חינוך קשוב ואכפתי באוניברסיטת תל אביב.

ההגות החינוכית מייחסת חשיבות רבה לאיכויות של אכפתיות (caring) וחמלה (compassion) בעבודת החינוך. לאיכויות אלה השפעה מיטיבה הן על מורות ומורים בהפחתת תהליכי שחיקה ותשישות, הן על תפקוד והישגי התלמידים והן על האקלים הבית ספרי. התכנית "קריאה לנתינה" הינה תכנית בינלאומית חדשנית שנבנתה על ידי צוות של הדלאי לאמה, חוקרים, ואנשי שטח ב- Mind and Life Institute בארה"ב, ובשיתוף פעולה עם ד"ר רוני ברגר. מטרת התכנית הינה לפתח ולטפח איכויות של אכפתיות בקרב סגל המורות והמורים בבית הספר ובאמצעותם להעביר איכויות אלו לתלמידים. יעדי התכנית הן לפתח בקרב הצוות החינוכי:

- 1) את היכולת לקבל נתינה ואכפתיות מאחרים
- 2) את היכולת לנתינה עצמית

3) מיומנויות קשיבות ואיכפתיות לתמיכה בתלמידים מבחינה אקדמית, רגשית וחברתית. התכנית משלבת פרקטיקות בודהיסטיות עם טכניקות פסיכולוגיות מגישות מבוססות מחקר של טיפול ממוקד חמלה (CFT) וטיפול של קבלה ומחויבות (ACT). בישראל התכנית יושמה במספר בתי ספר ויעילותה בקידום האקלים נבחנה אמפירית. הממצאים במחקר הצביעו על ירידה משמעותית ברמת המתח והחרדה ועליה משמעותית בתחושת המסוגלות העצמית, החמלה העצמית והאופטימיות הן של המורים והן של התלמידים. בנוסף, האווירה בכיתה השתפרה, וכן מערכות היחסים של התלמידים עם חבריהם. בנוסף, נמצאה עליה משמעותית בנכונות התלמידים שהשתתפו בתכנית לתרום למען האחר ולמען החברה.

מטרת הסדנא היא לאפשר למשתתפים להכיר ולשלב מרכיבים מהתכנית "קריאה לנתינה" בעבודה הפסיכולוגית-חינוכית. נביא את הרקע התיאורטי של התפיסה החינוכית-טיפולית שעליו בנויה התכנית תוך התנסות ותרגול של השיטות והטכניקות ליישומה.

הסדנא מיועדת הן לפסיכולוגים מתחילים והן לפסיכולוגים בעלי ניסיון. רקע בודהיסטי או פסיכולוגי בגישות שצוינו עשוי לסייע אך הוא אינו מחייב.

12. היפנוזה כנתיב הפותח את המסע אל הלא מודע

מנחה: ד"ר גבי גולן, פסיכולוג קליני ורפואי מדריך, מורשה לעיסוק ולהוראת ההיפנוזה, המרכז הארצי להמופילה בביה"ח שיבא, ביה"ס לרפואה – לימודי המשך אוני' ת"א.

בסדנא יעשה שימוש בהיפנוזה פורמאלית ואריקסוניאנית (לא פורמאלית) על מנת לאפשר את חציית גבולות המודע/לא מודע, וכניסה לאזור הזיכרונות המוקדמים. היפנוזה מאפשרת לאדם חיבור עמוק ללא מודע על מנת לפגוש את ההיסטוריה שלו בדרך ייחודית בה ניתנת ההזדמנות מחד, להחיות את חלומותיו, משאלותיו הכמוסות והפנטזיות שלו, באופן יוצא דופן, באמצעות תהליכים פנימיים המשחזרים את סיפור חייו; ומאידך, נותנת את הכוח להתעמת עם סיוטיו ופחדיו ההישרדותיים. כל היפנוזה היא היפנוזה עצמית, בדרך כלל, מי שנמצא מחוץ לדיאדה (מטפל מטופל) אינו מסוגל לראות, להבחין או להבין כיצד מתרחשים התהליכים הטיפוליים. לעיתים קרובות, החבר בקבוצה מושפע מתהליכים אלו באופן המעורר אותו לתהליך דומה ומביא בעקבותיו להתעוררות זיכרונות וחוויה פנימית עמוקה בדרך לשינוי. בסדנא זו נחוה את הכוחות המרפאים המצויים בכל אחד. הטכניקות ההיפנוטיות האריקסוניאניות, מבוססות על עבודתו הטיפולית של מילטון אריקסון אשר יכולתו הטיפולית נתפסה בעיני אחרים כמעט כמאגית ופורשה בהמשך כשיטה של קשר וקשב בלתי אמצעי בין המטפל למטופל, אשר מאפשר לכלים ההיפנוטיים להיות אפקטיביים כל כך. **הסדנא תהיה דינאמית התנסותית. אין צורך בידע או ניסיון קודם בהיפנוזה.**

13. "עזרה ראשונה" לילדים דחויים חברתית בתקופת החביון, טיפול דינמי, פרטני, קצר וחדשני

מנחה: חנה גרפי- פישר, פסיכולוגית חינוכית מומחית, בוגרת לימודי פסיכותרפיה בגישת פסיכולוגיית העצמי, ביביליותרפיסטית, דוקטורנטית באוני' בר אילן במסלול פסיכואנליזה ופרשנות. מפתחת שיטת טיפול פרטני רגשי קצר מועד בילדים דחויים חברתית. מטפלת בקליניקה פרטית בשיטה זו. מלמדת ומרצה על גיל החביון ודחייה חברתית בפני הורים ומורים. ספרים שכתבה: ילדים דחויים חברתית (רסלינג) ערפילי טוהר (ספרית פועלים), פרי בטן (ידיעות אחרונות), ואיש לא ידעה (ידיעות אחרונות), טור אהבה (אבן חושן), שותפה בכתיבת תכנית לימודית "עניין לגדולים" (מרכז לטכנולוגיה חינוכית).

תקופת החביון (גיל בית ספר, כיתות ב'-ו') לא קיבלה התייחסות מספקת של תיאוריות פסיכואנליטיות אך היא תקופה רבת משמעות מבחינת התפתחות רגשית. לתקופה זו מאפיינים התפתחותיים רגשיים כמו: הפרדה בין בנים לבנות, סטריאוטיפים מגדריים, מעמדות של מקובלים ולא מקובלים, מלך ומלכת כיתה, שינוי בסוג החברות, נורמות מוסריות עצמאיות של חברת ילדי הכיתה ומאפיינים נוספים. זהו שלב התפתחותי שבו מתחולל קונפליקט התפתחותי אינטראפסיכי, "אנטיגוני", שפתרונו מניח את התשתית למסד האישיות הבוגרת, שכולל חלקים פנימיים, תת מודעים של שלבים מוקדמים בהתפתחות וחלק חיצוני, מודע, חברתי, ושהוא היסוד להתפתחות התמרות רוחנית, שתתחלנה כבר בשלב ההתפתחותי הבא - גיל ההתבגרות. בגיל החביון מתרחשת תופעה נפוצה והיא הדחייה החברתית. אין כמעט ילד בגיל זה שלא נחשף לדחייה חברתית, כנפגע, כפוגע או כצופה. הדחייה החברתית הנה אינהרנטית להתפתחות הרגשית המתרחשת בתקופת החביון. התייחסות פסיכואנליטית לתקופת החביון ולתופעת הדחייה החברתית מובילה בהכרח להבנה כי נדרש טיפול דינמי בילדים דחויים חברתית. מטרת הסדנא להכיר לעומק את תקופת החביון כשלב התפתחותי רגשי ואת תופעת הדחייה החברתית המתרחשת בה. ללמד שיטת טיפול ייחודית, ישימה וחדשנית שהנה שונה הן מטיפול קוגניטיבי- התנהגותי והן מטיפול קבוצתי למיומנויות חברתיות. שיטה פרטנית, מהירת תוצאה (בין 5-10 פגישות), דינמית, המושתתת על עקרונות הטיפול של פסיכולוגיית העצמי וטיפול קצר מועד. הטיפול נותן "עזרה ראשונה" לילדים דחויים חברתית ומטרתו להשיבם במהירות לזירה החברתית ולאחר מכן, המשך טיפול דינמי ארוך טווח. כמו כן ינתנו כלים להתערבות מערכתית בתופעות כגון: דחייה חברתית, חרם, שיימינג, נורמות כיתתיות, אלימות ועוד.

הסדנא מיועדת לפסיכולוגים בעלי ניסיון בטיפול בילדים.

14. מנטליזציה וצ'י בחיי היום יום, במסגרות טיפוליות ובמסגרות חינוכיות

חיזוק הביטחון ביכולת הטיפולית

מנחים: ד"ר אילן דיאמנט, פסיכולוג קליני, מורה במגמה הקלינית בחוג לפסיכולוגיה באוניברסיטת תל אביב, ובבתי הספר לפסיכותרפיה - באוניברסיטת תל אביב, במכון מגיד באוניברסיטת ירושלים, ובאוניברסיטת חיפה. סיים את התואר השלישי באוניברסיטת לונדון בהנחיית פרופ' פונגי. הקים את המרכז למנטליזציה בישראל, המתמחה, מכשיר ומפתח את הגישה בישראל.

ד"ר עירית דיאמנט, התמחתה בתהליכי הערכה ושינוי בית ספריים ובתהליכי התפתחות מקצועיים בקרב צוותי חינוך. הרצתה במכללות שונות להוראה. שימשה בתפקידים בכירים במשרד החינוך, ובמערכת החינוך. ממקימי בית הספר הייחודי לטבע, סביבה וחברה בתל אביב. בעלת תואר שלישי מאוניברסיטת Bath שבאנגליה. מתרגלת קשיבות (מיינדפולנס) ומנטליזציה, מדריכה מוסמכת לצ'י גונג.

"אמא חושבת - משמע אני קיים" היא לא רק פרפרזה בנוסח דקארט-וויניקוט, אלא תמצית הרעיון שאנו מוצאים את התודעה (mind) שלנו בתודעה של זולתנו. זוהי מהות העמדה הטיפולית המודגשת בגישת טיפול מבוסס מנטליזציה, אותה פיתחו פרופ' פונגי ועמיתיו. המושג 'מנטליזציה', מתייחס ליכולת להיות מודע למה שמתרחש במחשבות וברגשות של עצמי, ובו זמנית להתחשב במה שמתרחש בתודעה של הזולת.

למעשה, כולנו, מטפלים ומטופלים, הורים וילדים, מורים ותלמידים עוסקים במנטליזציה באופן יום יומי, אף מבלי שאנחנו נותנים לכך את הדעת. ואולם, במצבים טעונים רגשית, יכולת זו עשויה לקרוס. התגובות הופכות לאוטומטיות, להגנתיות, מביאות לשיתוק או להצפה. נוצר קושי להתבונן ברגשות ובמחשבות שלנו ושל זולתנו. מחירה המידי של קריסה שכזו היא הגברת חוסר ההבנה בהקשר הבין אישי, אשר מגבירה עוד יותר את הטעינות הרגשית.

צ'י גונג פרושו תרגול האנרגיה, הנעת הצ'י בגוף האדם. התרגול מבוסס על תפישת האדם בשלמותו, במישור הנפשי, הגופני והקוגניטיבי. התנועה היא עדינה, מדיטטיבית, ומבוצעת בטווח הטבעי שלה. 'הכוונה מוליכה את האנרגיה...' במשפט זה בא לידי ביטוי הקשר שבין הקוגניציה לבין הפיסיולוגיה, ואחדות המצב המנטאלי, המודעות והכוונה.

הסדנא תזמן תרגול צ'י גונג והיכרות עם עיקרי גישת המנטליזציה. המשתתפות/ים יוזמנו לחלוק מצבים של חוסר הבנה בהקשרים בין אישיים ולתרגל את היכולת לנטר את התודעה ולהישען על ההתבוננות בה, כמוקד בטיפול ו/או בשיפור הקשר הבין-אישי. תרגול צ'י גונג בסדנא יאפשר ריכוז, תשומת לב והתנסות בשחרור מהרגלים.

15. "הפסיכולוג כחוקר תרבות: שימוש במתודולוגיות הפצה והטמעה של פרקטיקה מבוססת ראיות במערכת החינוך:"

ד"ר ליאת הלפמן – פסיכולוגית חינוכית מומחית וחוקרת. לאחר כשמונה שנים כפסיכולוגית בשרות החינוכי, בחינוך הרגיל והמיוחד, פנתה לפוסט דוקטורט באוניברסיטת קולומביה, שם הוכשרה בהפצה והטמעה של התערבויות מבוססות ראיות במערכות דלות משאבים, תחום בו התעניינה כפועל יוצא של ניסיונה במערכת החינוך. תחום המחקר העיקרי של ד"ר הלפמן הינו הבדלים בין-אישיים בתגובה הרגשית והביולוגית למצבי עקה ודחק, ובפרט דפוסים ייחודיים לנשים ולילדים והנגזרות הטיפוליות של דפוסים אלו.

בשנים האחרונות, הולך ומתפתח תחום חקר חדש, "מדעי הפצה והטמעה" (dissemination and implementation science – D&I). תחום זה מתמקד בהתאמה, הנגשה, הטמעה, והערכה, של פרקטיקות מבוססות ראיות בתחום הבריאות במערכות שונות, כולל תרבויות שונות ואתרים דלי משאבים. בהתאם, התפתחה בתחום מתודולוגיה סדורה, הכוללת הערכת צרכים, התאמת התערבויות, והטמעתה במערכת תוך תכנון קיימות.

בהתאם לכך הסדנא תתמקד ביישומים הנגזרים מתחום זה לפסיכולוגי החינוכי, הן במערכת חינוך ספציפית בה עובד הפסיכולוג והן מתוך ראייה של השפ"ח ככלל כגורם האמון על קידום בריאות נפש במערכת העירונית, ובפרט לאוכלוסיות פגיעות ומוחלשות. נלמד כיצד ליישם זאת לגבי:

1. הערכת צרכים תוך זיהוי דמויות מפתח ובעלי עניין במערכת ובמערכות נוסקות, שימוש בטכניקות מהירות של תצפית, ראיון, וקבוצות מיקוד ועם דגש על תרבות.
2. שיתוף פעולה עם דמויות מפתח מתוך המערכת על מנת להתאים התערבויות ברמה המערכתית והפרטנית תוך מתן דגש להתאמה להקשר, למשאבים, ולצרכים הקיימים באותה מערכת.
3. הטמעת ההתערבות תוך גיוס השטח והערכת התוצרים לצורך המשך התאמה ושיפור השירות.
4. שימור קיימות על ידי יצירת תשתית של בעלי עניין המושקעים בתכנית מתוך המערכת.

הסדנא תתקיים במתכונת של דידקטיקה, דיון, ויישום באמצעות דוגמאות שמעלים המשתתפים.

16. פסיכולוגיית העצמי של קוהוט וביטויה בעבודת הפסיכולוג החינוכי.

מנחה: יהודה חגי, פסיכולוג חינוכי ומדריך קליני, מנהל השרות הפסיכולוגי חינוכי בדימונה, פסיכולוג במסגרת המרפאה לבריאות הנפש בבאר שבע, קליניקה פרטית, מחבר הספר "יש לי ילד אחר" ביחד עם עירית חגי.

בסדנא זו תוצג התפיסה הפסיכולוגית של "תיאורית העצמי" של הינץ קוהוט כפי שהיא מסבירה את טבע האדם, מניעיו וצרכיו תוך ניסיון להבין את העמדה הטיפולית של הפסיכולוג העובד על פי גישה זו, במפגשיו השונים בקליניקה ובשדה.

בסדנא ילמדו המושגים הבסיסיים של התיאוריה כגון: אמפטיה, זולת- עצמי, פגיעות נרקיסיסטיות, עצמי גרנדיזי, זעם נרקיסיסטי, דמות ההורה האידיאלי ועוד. תפיסת העצמי ומושגיה המרכזיים ישמשו בסדנא לניתוח המגעים של הפסיכולוג החינוכי עם הקליינטיים (מנהל, מורה, הורים וילדים) ולבחינה של תופעות כמו: אלימות, התפרצויות זעם, אקלים חינוכי, אמביציה, ערכים והישגיות.

מטרת הסדנא לצייד את המשתתפים בכלים לניתוח וטיפול בתופעות שכיחות בעבודתם תוך שימוש במושגים ועקרונות של פסיכולוגיית העצמי.

הסדנא תהיה גם התנסותית ותלווה במוסיקה.

17. ממגרש הספורט לשדה החינוכי

מנחים: אלי חוה, פסיכולוג חינוכי מומחה ופסיכולוג ספורט, עובד בשפ"ח אור יהודה, מפעיל קבוצות טיפוליות, באמצעות ספורט במערכות חינוך, ליווי ארגונים, קבוצות וספורטאים, בעל קליניקה פרטית. מרצה במכללה האקדמית אונג.

ד"ר אלון אבישר, פסיכולוג חינוכי מומחה ומדריך, שפ"ח רשל"צ.

הסדנא תעניק למשתתף בה הזדמנות להיכרות אישית וקבוצתית עם הספורט ככלי מרתק לעבודת הפסיכולוג. יושם דגש על יכולתו של הפסיכולוג להשתמש בפעילות ספורטיבית למטרות פסיכו-חינוכיות. זאת תוך הבנת עולם הספורט כמשקף את עולמנו הפנימי ומגרש הספורט כשדה הטיפול דינמי ומרתק המערור בין היתר: תחרות, תסכול, הצלחה, מתח, אגו, קונפליקטים, יצרים, דינמיקה קבוצתית ועוד. מומלץ ככלי הניתן ליישום במוסדות חינוך וספורט, להבנה של עולמנו הפנימי ולבריאות הגוף והנפש.

על המשתתפים להביא עימם ביגוד ספורט אישי לצורך פעילות גופנית שתאפשר התנסות חווייתית.

18. משפחה מהפנטת ומשגעת": תהליכים בונים והורסים במשפחה מהמבט של הבנת מסרים ותהליכים היפנוטיים במשפחה.

מנחה: אריה טבעון, פסיכולוג קליני מומחה, מטפל משפחתי זוגי מוסמך, היפנוטרפיסט מורשה. מנהל את מכון טבעון, באבן יהודה. מדריך מרצה ועובד עם תחנות קליניות ושפ"ח, קידום נוער בסיכון, ברה"ן וצה"ל מחבר ומפתח של "שיטת טבעון לסמכות שלמה" (מ-1996) המיושמת בטיפולים- משפחתיים, בהדרכת הורים, ייעוץ למחנכים ויועצים בבתי ספר, בפנימיות נוער בסיכון (כמו בכפר הנוער "נירים" שהוקם ע"ס השיטה). ועוד. השימוש בשיטה הביאו לפרסי הצטיינות חינוכית מיוחדת, במספר מערכות חינוכיות שיישמו אותה. (ע"ס הישגים מדידים)

המקור לכל מצבי התודעה וההתנסויות הראשוניות כחלק מעיצוב תהליכי מנטאליזציה, והסימבוליזציה של ייצוגי העצמי, מתחיל במשפחה. במשפחה מתווכים ומווסתים תהליכים שונים מהיום יום, ש"נקראים" ומפורשים על ידו בערוצים שונים: פסיכו-פיסיים, תחושתיים- תודעתיים, תובנתיים, שנחווים במשולב או במנותק, ב"הרמוניות שונות" ומעצבים את חווית העצמי, כחלקים מ"הבועה של המרחב המשפחתי".

ההסתכלות מהפריזמה ההיפנוטית/סוגסטיבית, נותנת זווית מבט שונה ומעניינת על תהליכים אישיים ומערכתיים חזקים ביותר בהשפעתם. אלו יוצרים הטבעה של "סוגסטיית מעצבות", או "תפקידים חיים חבויים", "תבניות פעולה וחוויה אוטומטיות" ו"התניות חוויתיות" שמוטמעים בנו בצורה עמוקה.

אז איך ומה ישפיע בטיפול? מה ישאר מכל הטוב שאנחנו עושים? כיצד זה יהיה משמעותי?
על פי תפיסת המנחה "מטפל טוב" **מהווה דמות העברה, שמעניקה חוויה של "סמכות שלמה, בטיפול משמעותי שהינו רב מימדי, רב ערוצי, שבונה שפה ותמונה מחודשת ומשותפת.**

טיפול מלבד היותו חוויתי, ריגשי וכ"ד, צריך שיבנה תהליכי סימבוליזציה ומנטאליזציה, שיאפשר שימור והפנמה לטווח הרחוק. גם טיפול "מוצלח" שאין בו עוגנים לבניית שפה חדשה ומשותפת, או סימבולים אישיים להמחשה ולהפנמה, (כמו הפסיכואנליטי הקלאסי) יתקשה ליצור אפקט משמעותי, תובנתי לאורך זמן.

כך אמירה אופיינית שניתן לשמוע ממטופלים לאחר שנים של טיפול: "הייתי באחלה טיפול... המטפלת מעולה... אבל אני לא בדיוק יכול להסביר מה בדיוק קרה שם... מלבד שדיברנו... ושהיה יותר טוב בסוף".

כיום בולט וחשוב הצורך של המטופלים בהבנה עצמית של הטיפול עצמו. בתקופתנו ה"זאפית", הרב שפתית, ה"אייקונים"- מאפשרים תקשורת מהירה מוחשית ורב תרבותית. באופן דומה **"הסמכות השלמה"** מעניקה **סמלים שמהווים שפת-על משותפת למטפל ולמטופלים**, ומאפשרת תובנה של תהליכי הטיפול שכל כך קשה להסבירם.

הסדנא תציג בדרך התנסותית- חווייתית מצבים ו"הרמוניות שונות" במשפחה ובהתפתחותנו, בסיפור המשפחתי האישי שלנו. יוצגו גם טיפוסים משפחות שונות בהן בעיתיות, שיוצרות פתולוגיה.

יודגמו מספר כלים ייחודיים מ"שיטת הסמכות השלמה", מקרים והתערבויות טיפוליות ייחודיות, שמהוות חלק בשיטה שמקנה שפה, וכלי טיפול ייחודיים מחוברים לנושא ההיפנוטי. אלו עוזרים ל"התרה" של דפוסים וסוגסטיית, משפחתיות ולבנייתם של אחרים. (דה-היפנוטיזציה)

הסדנא מיועדת למטופלים ותיקים (בעלי ניסיון של לפחות 5 שנים) בעלי ניסיון בייעוץ ובטיפול בהורים ובמשפחה, בעלי ראייה מערכתית, ובעיקר רצויה לכאלו שיצאו להם כבר להיפגש להכרות ראשונית עם "שיטת הסמכות השלמה."

19. האדם עושה את התפקיד והתפקיד עושה את האדם - 'אני' כפסיכולוג חינוכי

מנחים: דורית טל, פסיכולוגית קלינית, חינוכית מדריכה. רכזת תחום עבודה מערכתית ופסיכולוגית במדור פנימיות ביחידה הקלינית טיפולית בשפ"ח תל אביב. מטפלת בקליניקה פרטית. חברת "אפק"

אייל עציוני, פסיכולוג קליני ומנחה קבוצות, פסיכולוג ביחידה הקלינית לאוטזם בשפ"ח חולון. מטפל בקליניקה פרטית ברמת גן. חבר "אפק".

מטרת הסדנא לפתוח מרחב ללמידה התנסותית, דרך התבוננות עצמית, חשיבה משותפת ושיח, על היבטים רגשיים ודינאמיים של התפתחות וגיבוש התפקיד והזהות המקצועית של הפסיכולוג החינוכי. בסדנא נחקר את תפיסת התפקיד והמקצוע הפנימית, את שורשיה, נלמד כיצד היא משפיעה על אופן ההתנהלות בתפקיד, וניישם את הלמידה לעבודה מחוץ לסדנא.

הפסיכולוג החינוכי עובד ובונה את סמכותו המקצועית בממשק בין מערכות וארגונים מורכבים – עיר, שפ"ח, תחנה, בתי ספר, קהילות, שיוכים מקצועיים וכד'. תהליך גיבוש התפקיד והזהות המקצועית מהווה אתגר מקצועי בפני עצמו הן מבחינה חשיבתית תפיסתית והן מבחינה רגשית אישית. הציפיות והגדרת התפקיד של הארגונים השונים, כמו של הפסיכולוג עצמו, עשויות להיות מודעות ולא מודעות, פורמאליות ולא פורמאליות. כך מוצא את עצמו הפסיכולוג בקונפליקטים פנימיים וחיצוניים, תוך אישיים ובין אישיים, המשפיעים על חוויותיו והתנהלותו בתפקידו. הפתגם העממי אומר דבר והיפוכו: "האדם עושה את התפקיד" ו-"התפקיד עושה את האדם". ניתן לדמות את התפקיד והמקצוע למדים או חליפה אותם לובש האינדיבידואל. "מדי" התפקיד נתפרים ע"י הארגון אך כל אינדיבידואל לובש את המדים באופן ייחודי לו.

בשפה אנליטית, התפקיד הינו ישות אובייקטיבית בחלקה, וסובייקטיבית בחלקה, הממוקמת במרחב הביניים בין ציפיות ותפיסת התפקיד של הארגון, והפרט. בין הדרישות האובייקטיביות של התפקיד לעולמו הפנימי של האינדיבידואל הנושא בתפקיד.

ניתן להמשיג את התפקיד כממוקם ב"מרחב מעבר" Potential space וויניקוטיאני.

לנטילת תפקיד סמכותי מורכביות ואתגרים ייחודיים, לתפיסת הסמכות המופנמת של האינדיבידואל השפעה קריטית על אופן ביצוע תפקיד הדורש עמדה סמכותית. הפנמה זו נוצרת באופן מצטבר במהלך החיים ומתעצבת באמצעות מפגשים עם דמויות סמכות משמעותיות, ובעיקר, ההורים אשר משאירים את חותמם בתקופה בה אין לילד את האפשרות או המרחב לבחון השפעה זו בכלים של שפה וחשיבה.

מתודה - "ניתוח תפקיד" - המשתתפים בסדנא ימלאו מבעוד מועד שאלון קצר. לכל משתתף תיוחד פגישת עבודה פרטנית בנוכחות הקבוצה. הסדנא מובנית חלקית, כך נוצרת תחושת ביטחון אשר מאפשרת כניסה מהירה לעבודה. השילוב בין חקירת עומק ברמת האינדיבידואל / המשתתף, לבין שימוש בחברי הקבוצה כמראות, בהן משתקפות זוויות התבוננות אחרות ורעננות על דילמות תפקידיות, מהווה כלי עצמתי ומעשיר.

20. "בחזרה לעיקרון העונג" התפתחות וזהות מינית של ילדים בכלל ובעידן המקוון בפרט. **מנחות: טלי טרגר**, פסיכולוגית חינוכית, מדריכה. מנהלת השירות הפסיכולוגי של עיריית מעלה אדומים. מנהלת מרכז טיפול במתבגרים בשפ"ח, מנהלת לשעבר של היחידה למיניות, זוגיות ומשפחה בשפ"י משה"ח, קליניקה פרטית, מנחת קבוצות. **שרון צונץ**, פסיכולוגית חינוכית. מנהלת השירות הפסיכולוגי של המועצה האזורית 'תמר', מדריכה לשעבר ביחידה למיניות בשפ"י, קליניקה פרטית, מרצה להורים וצוותי חינוך.

כולנו יצורים מיניים. תהליך החינוך המיני מתרחש לאורך כל חייו של האדם – בין אם החינוך מודע ומכוון ובין אם לאו. מהו תפקיד ההורים והמורים בתהליך זה? מה בפועל קורה? יתרה מכך, בעידן המקוון ילדים חשופים מגיל צעיר לגירויים מיניים וחושניים עוצמתיים ולרוב אינם מצוידים בכלים המתאימים להתמודדות עם גירויים אלה ולהכלתם בצורה תואמת גיל ובריאה. היום יותר מאי פעם, ילדים ובני נוער זקוקים למבוגרים משמעותיים בחייהם (הורים ואנשי חינוך) שמוכנים ומסוגלים לדבר איתם דיבור אמיתי, אמיץ ו"בגובה העיניים" בנושאים של מיניות, זהות מינית, דימוי גוף, אוננות, אהבה, אינטימיות, חיזור וזוגיות. הסדנא תשלב למידה תיאורטית והתנסות חווייתית אישית וקבוצתית, צפייה בקטעי וידאו וכלים נוספים, בניסיון לשפר את יכולות השיח הרלבנטי שלנו כאנשי מקצוע וכהורים סביב נושאים אלה. הסדנא תעסוק בסוגיות השונות של מיניות לאורך שלבי ההתפתחות השונים: מינקות ועד לגיל ההתבגרות. בסיום הסדנא נעסוק באפשרויות ליישום הנלמד בעבודה עם ילדים, מחנכים והורים סביב נושאים הקשורים למיניות ולהתפתחות מינית בריאה.

21. טיפול דינאמי קצר מועד ויישומו "במרחב הקליניקה של הפסיכולוג החינוכי".

מנחה: ד"ר יעקב יבלון, פסיכולוג, מדריך, מנהל שפ"ח גן רוהה, פסיכולוג ראשי "מכון ארז".

מאפייני עבודתו של פסיכולוג השפ"ח, בין אם היא מתקיימת בחדר הטיפולים, בעבודת הייעוץ לסוגיה, בעבודה עם הורים או בעבודה מערכתית, מחייבים גם הבנה ושליטה בעבודה ממוקדת וקצרת מועד ביסודה. מה הם עקרונות הגישה הדינאמית קצרת המועד? עד כמה גישה זו מותאמת ורלוונטית לעבודת הפסיכולוג בכלל ולפסיכולוג החינוכי בפרט? האם היא פשרה מול אילוצי המציאות החיצונית או לחילופין בחירה מושכלת ואף מועדפת? כיצד ניתן לעשות שימוש נרחב בעקרונות הגישה במגוון עיסוקיו של פסיכולוג השפ"ח? מה היתרונות שגישה זו מציעה כדי לתעל, לייעל את עבודת הפסיכולוג? כל אלה עומדים ללמידה בסדנא.

הסדנא תעסוק בלמידת העקרונות התיאורטיים של הגישה, במרכיבים המשותפים והייחודיים של התיאורטיקנים המובילים, כמו גם ביישום הגישה למרחב עבודתו של הפסיכולוג החינוכי באמצעות עבודה סדנאית. בכך נשלב למידה והרחבה של ידע עם מישור התנסותי חווייתי. כמו כן המשתתפים יתבקשו להביא דוגמאות ממרחב עבודתם אשר ישמשו לביסוס הלמידה ויישומה למרחב עבודתם.

22. הדרקון בעל ארבעת הראשים" טיפול קצר מועד- להתמודדות עם לחצים ופחדים. CBT משולב עם ביופידבק.

מנחים: אדר לביא, פסיכולוג חינוכי מדריך, מטפל בהפרעות חרדה באמצעות ביופידבק וגישות נוספות, מטפל ומדריך מוסמך לביופידבק, חבר הנהלת האגודה הישראלית לביופידבק.
ריקי שומן, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, מנהלת שפ"ח גבעתיים, מטפלת ומדריכה מוסמכת בביופידבק.

בסדנא נכיר את הדרקון בעל ארבעת הראשים, נתבונן ונלמד כיצד הגוף שלנו מגיב למתחים ופחדים? כיצד המחשבות שלנו עובדות במצבי לחץ? מה הקשר בין מה שאנו חושבים ומה שקורה לנו בגוף? מה עוזר לנו למצוא את הדרך חזרה לאיזון? ו... כיצד כל זה מתקשר לטיפול פסיכולוגי ממוקד? בסדנא יודגש השילוב בין התבוננות ומשחקיות (Mindfulness & Playfulness) כעיקרון מנחה בטיפול פסיכולוגי עכשווי. נתנסה בשיטות הרפיה שונות, בשימוש בדמיון בשילוב משחקים בטיפול, בציוד מחשבות אוטומטיות, ונשלב כל זאת באימון פיזיולוגי באמצעות ביופידבק.

23. חלימה וצמיחה – סדנת חלומות.

מנחים: אילנה לנדי, פסיכולוגית קלינית מדריכה. מנחת קבוצות. מרצה ומדריכה בתוכנית לפסיכותרפיה באוני' חיפה, ובתוכנית להכשרת מנחי קבוצות באוני' חיפה. מנחה סדנאות בנושא חלומות. מטפלת ומדריכה בקליניקה פרטית קריית טבעון.
נתנאל פרי, פסיכולוג קליני ואנליטיקאי יונגיאני. חבר במכון הישראלי לפסיכולוגיה יונגיאנית. מנחה סדנאות ומלמד את הגישה היונגיאנית בבית הספר לפסיכותרפיה יונגיאנית באוני' בר אילן ובסמינר הקיבוצים. מטפל בקליניקה פרטית בת"א.

החלום מאפשר לנו להיות בקשר עם השורשים של העולם הפנימי שלנו והחלימה היא ניסיון ספונטאני של הנפש לגשר בין המקורות של הנפש – הלא מודע, לבין עולם התודעה. החלימה מתמירה ומצמיחה את האנרגיה הנפשית הקיימת בלא מודע מן המצב ההיולטי והגולמי שלה למצב של תכנים פיגורטיביים וחושניים הבאים לידי ביטוי בסמלים ובדימויים, שהם הפירות של החלימה. בסדנא נתייחס אל החלום כאל משל אשר מבטא בצורה סמלית את המגמות והיסודות השונים הקיימים בתוכנו, מעניק משמעות למציאות הפנימית והחיצונית, מכוון אותנו ומאפשר התפתחות וצמיחה. ננסה ללמוד את שפת המקור של הנפש באופן חווייתי בעיקר ובמידת הצורך נתעכב גם על היבטים תיאורטיים שונים של העבודה עם החלום בטיפול. כמו כן נתייחס לתהליכים בקבוצה ונעמוד על יחסי הגומלין הקיימים בין התכנים הסימבוליים של חלומות המשתתפים, לבין הדינאמיקה המתרחשת במהלכה. היות שהחלום מחזיק פקעת של משמעויות וזרעים של צמיחה, התבוננות מנקודות מבט שונות של החברים בקבוצה יכולה לאפשר מצע למרחב חדש, לגדילה ולהתפתחות. הקבוצה פתוחה לפסיכולוגים בכל שלבי החיים, גברים ונשים, כדי לעודד הסתכלות רבת פנים זו. המשתתפים מוזמנים להביא חלומות רשומים שנחלמו בתקופות שונות בחייהם, או שייחלמו במהלך הסדנא בכנס.

24. שימושים בגישת מצבי אגו בטיפול נפשי (Ego State Therapy)

מנחה: יוסי מאירסון, פסיכולוג קליני, מדריך בהיפנוזה והפנותרפיה, עמית הוראה באוני' תל אביב, יו"ר לשעבר של האגודה הישראלית להיפנוזה וחבר בוועד העולמי של איגוד מטפלי מצבי אגו – EST

התפיסה שהנפש שלנו מורכבת מאספקטים שונים, הנמצאים באינטראקציה מתמדת ולעתים פועלים לא באופן מתואם, עומדת בבסיס הגישות הפסיכודינמיות השונות. לרוב, תאוריות פסיכודינמיות יכולות לתרום לאבחון של מצבו הנפשי של האדם המטופל, אך הן פחות יעילות בתהליך של בניית התערבות טיפולית המכוונת לשינוי אישיותי משמעותי בזמן קצר יחסית. בשנות השבעים של המאה ה-20 הזוג ווטקינס (Watkins & Watkins) פיתחו גישה טיפולית הנקראת Ego State Therapy EST המשלבת ראייה פסיכודינמית, אוריינטציה אסטרטגית וגישות היפנוטיות. במהלך EST המטפל עובד באופן ישיר ומוחשי עם מרכיבי אישיותו של המטופל המכונים מצבי אגו. גישה זו יעילה בהתמודדות עם בעיות פסיכולוגיות מגוונות ובמיוחד במצבים המחייבים עבודת עומק הנוגעת בקונפליקטים ראשוניים וטראומות ילדות. בסדנא התנסותית זו המשתתפים יקבלו מבוא לגישת EST ויתנסו באופן פרטני וקבוצתי באפשרויות שגישה זו פותחת בפני המטפלים.

25. סדנת כתיבה – לומר את מה שמבקש להיאמר. לשמוע את הלוחש.

מנחה: שבתאי מג'ר, פסיכולוג ייעוצי-תעסוקתי מומחה. משורר. קליניקה פרטית. מנחה ומלמד בארגונים ובמוסדות חינוך והשכלה גבוהה. מנחה קבוצות וקבוצות כתיבה. מרצה באוני' בר-אילן בתכנית מ.א. לייעוץ ארגוני. משלב בעבודה כתיבה ומעקרונות צ'י-קונג וטאי-צ'י.

עכשיו תרגיל

עֲקֹשׁוּ תַרְגִּיל –	שִׁדְמָה לָךְ
כְּתֹב מִדְמְיוֹנְךָ	שִׁנְחֶפֶת לְתוֹכוֹ
אֲבֵל דַּע	וְאֵז הַמֶּשֶׁךְ
הֶאֱמַת תִּגְנֹב לָךְ מִהַדְמְיוֹן	אֵל תִּטְרַח לְקִרְעַ מַעְלֶיךָ
כְּתֹב מִתּוֹךְ גְּאוֹן	כְּזָב וְחֶרֶטָה
שִׁקֵּר לְעַצְמְךָ. כְּתֹב כְּאֵלוֹ קִצָּה כְּבוֹדְךָ	מֵלֵא אֶת הַמְלִים וְתֵן לָהֶן.
תְּלוּי בְּזָה.	אֵל תִּתֵּן לָהֶן דְּבָר
הִתְחֵל בְּפֶרֶט שְׁנֵרָאָה לָךְ זְנִים	אִם תֵּאֱמִין בְּזָה
אֲחֵר כֶּךָ תִּסְחָף, עַד	תּוֹכֵל לְהִתְקַדֵּם

סדנא בכתיבה אישית עם מבט וקישורים לעבודה וליצירה של הפסיכולוג בשטחים השונים של המקצוע - בשיחה, באבחון, בניסוח בדיבור ובכתב. מפגש עם העצמי הכותב, האישי והמקצועי. זיהוי מקורות וקולות בנפש ובביוגרפיה האישית דרך כתיבה חופשית וכתיבה מונחה. כתיבה דרך תחושות הגוף, דרך המחשבות, מריק, ומזיכרון. כתיבה מתוכננת, ומתהווה. תילמד עבודת עריכה תוך התייחסות למבנה, לתוכן ולמהות של טקסטים

26. הכל קשור - כלים לאבחון היחסים הדינמיים במערכת ולתכנון הטיפול בילדים בעזרת אחרים

מנחים: ד"ר שרונה מי-טל, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, בעבר ס. פסיכולוגית מחוזית, שפ"י מחוז צפון (גמלאית), מרצה במכללת עמק יזרעאל ואוניברסיטת חיפה.
פרופ' (אמריטוס) שלמה מי-טל, מוסד שמואל נאמן, טכניון, מומחה לניהול יזמות וחדשנות בארגונים.

כחלק מתפיסה הוליסטית של הטיפול בילד בהקשר הבית ספרי, פסיכולוגים חינוכיים נדרשים לאבחן את המערכת שבה הם עובדים ולתכנן התערבות מערכתית בהתאם. מצופה גם שיכירו גישות תיאורטיות שונות להבנת המערכת. בסדנא זאת המשתתפים ילמדו ויתנסו בשימוש בכלי אבחון המאפשרים מיפוי הדינמיקה של יחסי הגומלין במערכות החינוכיות. הכלים מתבססים על גישה אקו-סיסטמית התפתחותית בשילוב עם גישה של ניתוח מערכות דינמיות ביעוץ ארגוני. באמצעות המיפויים, ניתן לזהות מוקדים להתערבות מרמת הפרט ועד לרמת המערכת כולה. ההתערבות במערכת בה הילד גדל מאפשר לפסיכולוג החינוכי לטפל במספר רב יותר של ילדים באופן פעיל ואפקטיבי תוך העצמה של דמויות חינוכיות. יוצגו גם כלים של ארג'ס (Argyris) ואחרים להנעת בקרב המעורבים במערכת ובעיקר מורים והורים.

27. סדנא התנסותית חווייתית בעבודת הפסיכולוג/ית החינוכית/ת עם קלפים טיפוליים במערכת החינוכית

מנחים: ד"ר שולמית ניב וד"ר יהודה שחם, פסיכולוגים, מטפלים משפחתיים ומדריכים מוסמכים בטיפול זוגי ומשפחתי, בעלי וותק רב בהנחיית סדנאות באמצעות קלפים טיפוליים ואמצעים יצירתיים, עבדו עשרות שנים כפסיכולוגים חינוכיים במערכות חינוך. בעלי מרכז "אנשים".

מטרת הסדנא להעשיר את ארגז הכלים של פסיכולוג/ית בית-הספר בכלי יצירתי המתאים לעבודה פרטנית וקבוצתית עם תלמידים, מורים, הורים ואנשי צוות, במגוון נושאים הקשורים לחיי ביה"ס והגנים.

"יצירתיות קשורה לבריאות נפשית" (ויניקוט, משחק ומציאות 1972)

הקלפים הטיפוליים שייכים למשפחה מכובדת של תרפיות באמצעים יצירתיים. לכל אדם יש "מוזיאון" פרטי בו הוא אוצר תמונות, זיכרונות, דמיונות וניסיונות ובו הוא מבקר בהתאם לצרכיו ורצונותיו. עם זאת, קיימים אגפים ב"מוזיאון" בהם הוא נמנע מלבקר, משום שהם קשורים לתכנים, קונפליקטואלים, קשים או מפחידים. העבודה בקלפים הטיפוליים, מעוררת ומעודדת השלכות, אסוציאציות ועוזרת בביטוי מחשבות תוך עקיפת הצנזר הפנימי. היא "פותחת" את הדמיון, מספקת למטופל / למשתתף הזדמנות להצצה לתוך העולם הפנימי שלו עצמו ומאפשרת להגיע לתובנות חדשות ולפתרון בעיות שעד עתה נראו בלתי פתירות. באמצעות הקלפים הטיפוליים יתאפשר לפסיכולוג/ית לסייע בידי המורים להבין טוב יותר את תלמידיהם ואת עצמם, כמו גם להיחלץ ממצבי תקיעות הקשורים בתלמידים, בהורים, בעמיתים או בהנהלה. בסדנא נעסוק בנושאים כגון: הישגים והחמצות, התמודדות עם שינויים ואתגרים ונתנסה בתהליך של הדרכת עמיתים המוביל למציאת פתרונות "שמחוץ לקופסא". נעשה זאת באמצעות ערכת קלפים חדשה וייחודית בשם "קופסאות ודרכים" המהווה בבואה סמלית לתימות בסיסיות של המסע האנושי. הערכה מאפשרת להנחות את המטופל/ משתתף לבחון בדרך מעמיקה, יצירתית ומחוייכת, פרקים בנתיבות חייו, נקודות ציון משמעותיות עבורו והדרכים שהובילו אותו אליהן. בסדנא נזמין את המשתתפים לגלות רמזים ומסרים על הכוחות הטמונים בהם, להשתחרר זמנית ממגבלות הזמן והמרחב, להביע משאלות ולגעת בתחושות של חוויות עתידיות, גם אם כרגע הן נראות בלתי ניתנות להשגה.

28. הנחיית סדנאות ותהליכי העצמה ארגונית במערכת החינוך

מנחה: משה עוד-כהן, פסיכולוג חינוכי מומחה מדריך, פסיכולוג קליני מומחה, יועץ ארגוני. מנהל השרות הפסיכולוגי- חינוכי בכרמיאל.

" האם אתה מוכן להנחות סדנא בחדר מורים בנושא מניעת אלימות" שואל המנהל את פסיכולוג בית ספר. "אממממ" עונה הפסיכולוג וחושב ארוכות... "אבל איך עושים את זה?" הוא ממלמל לעצמו.

בואו ללמוד "איך עושים את זה" וגם אם לא תתבקשו להנחות סדנא, תוכלו להיות מוכנים ואולי להציע וליזום.

מסגרות החינוך השונות נדרשות להתפתחות ולתהליכי למידה ושינוי בנושאים שונים כגון: מניעת אלימות, תקשורת מורים - הורים, דיאלוג מורה - תלמיד, אקלים כיתה, משמעת וסמכות, חזון בית ספרי, הגדרת תפקידים בארגון, מימוניות ניהול לבעלי תפקידים ועוד. הנחיית נושאים אלו במתכונת סדנאית מהווה פוטנציאל השפעה משמעותי של הפסיכולוג במידה ויש לו את הידע, הכלים ובעיקר את האומץ לומר למנהל "כן, אני מוכן".

הנחיית סדנאות אפקטיביות הינה תהליך שינוי בה נדרש ידע בתחום למידת מבוגרים, תהליכים קבוצתיים, הבנה מערכתית של תהליכי שינוי וטכניקות למידה בקבוצה. זאת בנוסף לידע הנדרש ברמת התוכן והיכולת ללוות את הצוות הניהולי בתהליך העצמה ארגונית להגברת אפקטיביות הסדנא.

בסדנא נלמד את הנושאים הבאים: למידה משמעותית מהי? בניית חוזים כתשתית ללמידה בסדנא, הבנת ההקשר המערכתי - ארגוני בזיקה לסדנא, מבנה סדנא ומפגש, עקרונות וטכניקות הנחיה בסדנא ותהליכי העצמה ארגונית- שילוב עבודה עם צוות ניהולי במקביל להנחיית הסדנא. ברמת התוכן נוכל ללמוד ברמה העקרונית חלק מהנושאים השונים כפי שהוצגו בהתאם לצרכי המשתתפים ומגבלות הזמן.

דרכי הלמידה: דיונים בקבוצות קטנות ובמליאה, תרגולים, משחק תפקידים וניתוחי אירועים. נושא הסדנא מאפשר למידה בתהליך מקביל כאשר הפעילות בסדנא היא גם נושא ללמידה.

29. מנהיגות בעשייה הפסיכולוגית חינוכית

מנחה: נעמי עיני, פסיכולוגית חינוכית, רכזת הדרכה בשפ"ח שדרות, בוגרת בי"ס מנדל למנהיגות חינוכית

"לא כל אדם הנו מנהיג ואולם בכל אדם טמון פוטנציאל לעשיית מעשה מנהיגותי" (דרי.ד).

הסדנא, המיועדת למנהלים ולמדריכים, תעסוק בסוגיית המנהיגות, מזווית תיאורטית ומעשית, תוך מיקוד במאפייני ה"מעשה המנהיגותי" (חפץ ולינסקי, 2007, דרי ועוד), במחיריו האישיים והחברתיים ובדרכי ביטויי בחיי היום יום. במהלך הסדנא נברר מהן עמדותינו האישיות בנוגע למנהיגות, נעסוק יחד בשאלות הנוגעות ליחס בין מנהיגות ופסיכולוגיה ובין מנהיגות וניהול, ונשרטט מוטת השפעה אפשרית של הפסיכולוג החינוכי, המדריך ומנהל השפ"ח על סביבתו, במעגלי העשייה המגוונים בהם הוא מעורב במסגרת עבודתו המקצועית ומחוצה לה. הסדנא תכלול מרכיב תיאורטי, צפייה בסרטונים, כתיבה, לימוד משותף ועבודה חווייתית.

30. להתקדם לאט, להגיע מהר: עבודה עם משפחות בפרק ב' בחיים

מנחה: חיים עמית, פסיכולוג חינוכי, מטפל משפחתי ויועץ ארגוני. מחבר הספרים: "הורים כבני אדם", "הורים כמנהיגים" ו"הורים בטוחים בעצמם". מנהל אתרי האינטרנט: "עמית בעין החורש" ו"לומדים מהבית עם הפסיכולוג חיים עמית". עובד בקליניקה פרטית בקיבוץ עין החורש, מרצה במסגרות שונות ומפתח תכניות הדרכה אינטרנטיות להורים. בעבר, פסיכולוג חינוכי במועצה אזורית דרום השרון וראש המרכז להורות ומשפחה במכללת סמינר הקיבוצים בתל אביב.

יותר ויותר אנו נפגשים בעבודתנו בהורים וילדים הנמצאים בפרק ב' בחיים, כלומר חיים במשפחה מורכבת/מחוברת, בין אם על רקע גירושין ובין אם על רקע אלמנות בפרק א' שלהם. מהם התהליכים האופייניים למשפחות בפרק ב'? מהם הקונפליקטים השכיחים בין בני הזוג ובנים לבין ילדיהם במשפחות אלה? מהן הטעויות האופייניות של הורים ובני זוג בפרק ב', שעלולות להביא להתפרקות המשפחה החדשה? מהן האסטרטגיות הטיפוליות שצריכות להנחות אותנו בעבודה עם הורים ועם ילדים בפרק ב'? מהם הכלים הטיפוליים שכדאי להיעזר בהם במיוחד בעבודה עם משפחות מחוברות? אלה השאלות העיקריות בהן תעסוק הסדנא. בסדנא יעשה שילוב של למידה באמצעות התנסות אישית - שיתוף של חוויות וידע אישיים, תרגילים אישיים וקבוצתיים, משחקי תפקיד, עבודה באמצעים יצירתיים – יחד עם למידה עיונית – "הרצאות" קצרות ועיבוד קוגניטיבי של התנסויות אישיות. המעוניינים יכולים לעשות היכרות ראשונה עם גישתו של חיים עמית בעבודה עם משפחות בפרק ב' באתר האינטרנט "עמית בעין החורש", **במאמר בנושא:**
<http://amithaim.com/2014/08/28/lehitkadem-lehat-parek-b>,
וכן גם בראיון רדיופוני בנושא: <http://amithaim.com/2016/01/20/reayon-perek-b>.

31. "טיפול קוגניטיבי התנהגותי בעצימות נמוכה" לפסיכולוג החינוכי בבית הספר. סיוע לילדים מורים והורים בקשיי היום יום.

מנחה: יששכר עשת, פסיכולוג קליני רפואי, מדריך בטיפול קוגניטיבי התנהגותי ומשפחתי. עובד בפסיכותרפיה מגובת מחקר, מטפל בהפרעות קליניות שונות ומלווה מתמודדים במחלות מסכנות חיים ובאימים קיומיים. מלמד ומדריך CBT, טיפול משפחתי ופסיכולוגיה יהודית. מדריך ומלמד פסיכולוגים חינוכיים במסגרות שונות. כתב את הספר "הורות בדרכי שלום, הקניית כישורי חיים בדרכי נעם". מפרסם מאמרים וסיפורים בעיתונים ואתרים שונים. בעל האתר: "לרפא את יצירי כפיך" <http://www.hebpsy.net/isaschar>

מטרת הסדנא היא לתת בידי הפסיכולוג החינוכי כלים טיפוליים מעולם הטיפול הקוגניטיבי התנהגותי אותם יוכל לשלב בעבודתו כפסיכולוג בבית הספר. מסגרות עבודה שונות בהם עוברים מטפלים, כמו הפסיכולוג החינוכי, רופאים עו"ס ועוד, מוגבלים בזמן ומשאבים. לצורך כך פותח בשנים האחרונות "טיפול קוגניטיבי התנהגותי בעצימות נמוכה". מטרת טיפול זה היא לתת בידי מטפלים מתחומים שונים אפשרות להציע התערבויות מוגבלות בזמן וממוקדות בבעיה. במסגרת הסדנא ילמדו המשתתפים מבחר התערבויות שיאפשרו להם לתת במסגרת בית הספר סיוע למורים, הורים ותלמידים. מטרת הסיוע היא להקל, להכיל ולהיות אמפטיים לתלמידים הסובלים מקשיים שונים. התערבויות אלו הן אוסף דרכי התמודדות אותן יוכלו המורים, ההורים והתלמידים לרכוש באמצעות אימון עצמי וכך לאפשר להם להתמודד טוב יותר עם הקשיים. בסדנא נכיר דרך טיפולית זו ונכיר פרוטוקולים שונים לטיפול במבחר הפרעות שכיחות. המשתתפים מוזמנים להביא דוגמאות טיפוליות מעבודתם. בין השאר נעסוק בסדנא בקשיי קשב וריכוז, כישורים חברתיים, התפרצויות זעם וסף תסכול נמוך, בעיות משמעת, פחדים, טראומות, ערך עצמי ירוד, התמכרויות שונות ועוד ככל שיתיר לנו הזמן.

32. משחק בארגז החול ובקבוצה טיפולית

מנחים: ד"ר דניאלה פלד, פסיכולוגית חינוכית מדריכה, פסיכולוגית מחוזית – מחוז חיפה, קליניקה פרטית.

עופר קסטל, פסיכולוג קליני מדריך, פסיכולוג ראשי בתחנה לטיפול פסיכולוגי, עמק הירדן. מרצה בבית הספר לפסיכותרפיה פסיכואנליטית, הפקולטה ללימודי הרווחה, אוניברסיטת חיפה. מדריך קבוצות "מיטיבה" בשפ"חים. קליניקה פרטית.

בסדנא נלמד ונתנסה במשחק ומשחקיות מפרספקטיבות שונות: משחק בארגז החול ברוח יונגיאנית.

משחקיות כבסיס לבריאות הנפשית על פי וויניקוט, וכגורם מרפא מרכזי בפסיכותרפיה. הקבוצה הטיפולית כמקום בו מתרחשים יחסי הכלה ונוצרת חשיבה חדשה על פי ביון.

בסדנא זאת נשתמש בשלושת האלמנטים הנ"ל כדי להתנסות וללמוד על פסיכותרפיה. בארגז החול, נשתמש כמרחב לתרפיה המאחדת את האגו עם הארכיטיפים מהם הוא נוצר (יונג) נשתמש במונחים של וויניקוט למרחב של פסיכותרפיה כצורה משוכללת של משחקיות, ונשהה בתוך קבוצה טיפולית המאפשרת חוויה של הכלה ולמידה מתוך ההתנסות על פי ביון.

המשתתפים מוזמנים להביא אובייקטים למשחק בארגז החול. הסדנא מיועדת לכל מי שרוצה להתנסות, לחוות ולתרגל משחק ומשחקיות.

33. חלון לעולם הפרעות התקשורת

מנחים: עדי פרי, פסיכולוג התפתחותי בכיר, עובד שנים רבות בתחנת העמקים בטיפול בילדים והוריהם, עבודה מערכתית ואבחונים. פסיכולוג ראשי במכון להתפתחות הילד טבריה ומנהל יחידה חינוכית – טיפולית לילדים בספקטרום האוטיסטי, מטעם העמותה לילדים בסיכון.

לימור רייז, פסיכולוגית חינוכית והתפתחותית מומחית. עבדה בתפקידים שונים בשפ"ח וביחידות התפתחותיות ורפואיות. כיום בקליניקה פרטית ברעננה, ובמכון שיטות (CBT). עוסקת באבחון וטיפול בפעוטות, ילדים, מתבגרים ומבוגרים צעירים עם הפרעות קשב, ריכוז, ויסות והתנהגות, חרדה והספקטרום האוטיסטי. מנהלת קהילות ברשת.

בשני העשורים האחרונים חלה עליה מתמדת, בארץ ובעולם, בשיעורי מתן האבחנה של הפרעות בתקשורת, עליה במודעות ובחשיפה לנושא של הורים, אנשי מקצוע ומדיה, ואנו נפגשים עם מספר גדול והולך של ילדי ASD ובני משפחתם במסגרות החינוך.

בסדנא, נתייחס למורכבות של הילד על הרצף האוטיסטי, תהליכי אבחון ואבחנה מובדלת של הפרעות בספקטרום האוטיסטי עפ"י דרישות משרד הבריאות וה-5 dsm, ולמודלים לאבחון רב מקצועי ותהליכי. נסקור את תחומי הבדיקה השונים: רמת אינטליגנציה והתפתחות, רמת תפקוד, ורמת תסמיני האוטיזם. יודגמו כלי אבחון עדכניים, כגון GARS, GADS, CARS-2, ונתח העברה של ADOS.

נדון בשיטות העבודה הטיפולית הייחודית, הנדרשת עם הילדים בספקטרום האוטיסטי, ונכיר גישות ושיטות טיפול המותאמות לילדים ומשפחותיהם, ניכנס לנעליו של ההורה – הפגיעה בתחושת המסוגלות תוך כדי קבלת אבחנה ובשורה מרה, איזורי פגיעות בגידול ילד מורכב, מקומם של האחים ותהליכי פרידה ארוכי טווח מילד הפנטזיה. נדון בדרכי עבודה עם ההורים, תוך כדי מתן דוגמאות קליניות, וכיצד מחזירים אותם, בהדרגה, לחוויה של שליטה, אקטיביות והמשך התפתחות. נפרוש ונחלוק את מורכבות התהליכים שעוברים הצוותים החינוכיים והטיפוליים בעבודה עם גני תקשורת, כיתות תקשורת, ומודלים שונים של שילוב בחינוך הרגיל. נדון במקומו של הפסיכולוג כמחזיק שרביט ניצוח ומאפשר מימשקים וחיבורים בין תהליכים וגורמי טיפול וחינוך לבין הילד ומשפחתו.

הסדנא תכלול תיאורי מקרים, מצגות, סרטים. המשתתפים מוזמנים להביא דוגמאות ושאלות מעבודתם. הסדנא מיועדת לפסיכולוגים מומחים ומדריכים, בעלי נגיעה ועניין בתחום הפרעות התקשורת.

34. מה עושים עם רעיון? סדנת חלומות ארגוניים מחוץ לקופסא

מנחות: ד"ר חוה פרידמן, פסיכולוגית ראשית, שפ"י

גב' שרה כרמי. פסיכולוגית מחוזית לשעבר וחברת צוות התכנון האסטרטגי

"מה עושים עם רעיון? בהתחלה לא חשבתי עליו הרבה, כל העניין נראה לי מוזר וחמקמק. לא ידעתי מה עושים עם זה. אז, פשוט, התרחקתי ממנו. העמדתי פנים כאלו הוא בכלל לא שייך לי... אבל הרעיון הלך בעקבותיי". קובי ימאדה. מה עושים עם רעיון?

"מה עושים עם רעיון?" יוצאים מן הקופסא! סדנא חוויתית העוסקת בחיבור לתשוקה להוביל רעיונות בשדה העבודה הפסיכולוגית חינוכית, רעיונות רציונליים כמו גם רעיונות פרועים. נחלום, נחפש, נשחק, נשאף, ניזום, נגשש יחד אחר דרכים מגוונות במסע מחלום למציאות. הסדנא מיועדת למנהלי שירותים פסיכולוגיים, לרכזי צוותים בשפ"חים, לרכזי נושא.

35. פסיכותרפיה מכוונת "התמקדות"

מנחות: ד"ר עצמאות פרלשטיין, פסיכולוגית קלינית מזה 28 שנה, אומנה והוסמכה על ידי פרופ' יוג'ין

ג'נדלין בתהליך ההתמקדות. היא ממשיכת דרכו בחזון להטמיע את התהליך במוסדות החינוך ובפסיכותרפיה. ד"ר פרלשטיין נמנית עם צוות המורים הבינלאומי להכשרת מנחים ופסיכולוגים בניו יורק. היא הטמיעה את תהליך ההתמקדות בעבודתה הקלינית עם משפחות, טיפול זוגי ופרטני.

התמקדות מבוססת על מחקר שנערך על ידי פרופ' ג'נדלין ועמיתים שחקר את המאפיינים של מטופלים "מצליחים" בתרפיה. היא מחברת אותנו לתהליך טבעי של ריפוי הקיים בכלנו. זהו תהליך פשוט, עדין ועוצמתי המבוסס על הקשבה ייחודית לתחושות מורגשות,

Felt Senes, דרכן אנו חווים קשיים, מצבי חיים, התלבטויות וקונפליקטים. הקשבה לגוף בדרך מיוחדת זו מאפשרת לידיעה חדשה, בלתי אמצעית, להגיע. ידיעה זו מרפאת מצבים שהיו "תקועים" ומביאה עימה צעדים קטנים של תנועה וריפוי. זוהי טכניקה ושפה המאפשרת מיזוג מיוחד של ידיעה שכלית עם תחושה גופנית "תחושת בטן", המביאה רווחה פיזית ונפשית תוך כדי תהליך. היא כלי לשינוי עצמי ולטיפול באחר וניתן להוסיפה לארגז הכלים הטיפוליים.

טכניקת ה"התמקדות" – מאפשרת למטפל :

- להעשיר ולהעצים כל שיטת טיפול
- לתרגם את הידע הלא מילולי שבתחושות הגוף לתובנה בעלת משמעות בתהליך הטיפולי
- הקשבה אמפתית ממודעות גוף (Empathic Listening from a Felt Sense)
- לקדם את תהליך הטיפול בזמנים של "תקיעות"

טכניקת ה"התמקדות" – מאפשרת למטפל :

- ליצור קשר שוטף עם מידע "חכמת הגוף" בשעת הטיפול ומחוצה לו
- לווסת את עצמו בזמן של הצפה רגשית
- לפתח אמפטיה עצמית ודיאלוג תוך אישי

בסדנא נתמקד ונתנסה ב:

- עקרונות תהליך ההתמקדות בעבודה טיפולית
- ששת שלבי הטכניקה ושפת ההתמקדות
- תחושה מורגשת בטיפול: בעולם המטפל, המטופל ובדיאלוג הטיפולי
- הבנת המרחב האינטראקטיבי בין מטפל ומטופל

36. התמקדות וקשיבות בגיל הרך - MINDFUL FOCUSING

מנחה: בלהה פרולינגר (M.A.) פסיכותרפיסטית בעבודה עם טראומה. פעילה בנט"ל, המרכז לנפגעי טראומה על רקע לאומי. יועצת חינוכית וארגונית, עם ותק רב בהכנסת תהליכי שינוי במערכות חינוך. במט"ח, שימשה כמנהלת ההדרכה בתחום ילדים עם צרכים מיוחדים, במסגרת זו פיתחה ומטמיעה את התוכנית לסינגור עצמי בחינוך המיוחד ברחבי הארץ. עוד שימשה כמנחה בקורס מורים יוזמים תוכניות חינוכיות ומרכזת קורס "המטפל במקצועות הבריאות היוזם ומטמיע תכניות חינוכיות - דרגות 7-9" באוניברסיטה העברית בירושלים.

האם ניתן לסייע לילד לפגוש את עולמו הפנימי, הרגשי? האם ניתן לפתח אצל ילדים בגיל הרך שפה ומיומנויות שיעזרו לו לבטא את צרכיו הרגשיים ויאפשרו לו לפתור בעיות וקשיים בחיי היומיום?

בשני העשורים האחרונים נעשו מחקרים המוכיחים שוב ושוב את החשיבות הרבה שיש לתרגול קשיבות והתמקדות בחינוך בגיל הרך. בתרגול הילדים לומדים הרחבת מודעות והכלה דרך הפניית תשומת הלב לעולם הסובב אותם וכן הפניית תשומת הלב פנימה כדי להכיר את עולם המחשבות והרגשות שלהם. הם לומדים על חשיבות הנשימה בהרגעה עצמית ובוויסות רגשות, ולומדים על המרחב האישי וגבולות הגוף הפיזי שלהם. התכנית מתבססת על התנסות וחוויה, משחק ופתוח הדמיון הכוללים בתוכם תרגולים בשכיבה, עמידה, ישיבה ותנועה. הילד לומד לקחת אחריות להיות "מנהל הבית" של עצמו: לזהות סממנים פיזיים של מתח וכעס בגופו ואז למצוא לעצמו מתוך מגוון האפשרויות שתרגל כיצד לווסת את שהוא מרגיש. הוא גם לומד כיצד לתקשר ולהביע את צרכיו ורגשותיו.

מטרת הקורס היא לאפשר לפסיכולוג:

לרכוש ידע וכלים על התמקדות וקשיבות, באמצעות התנסות וחוויה שיאפשרו לו להתמודד עם שאלות וקשיים איתם מתמודדים במסגרות החינוכיות.

להניע תהליכים יצירתיים אצל גננות ומורים בגיל הרך במטרה ליישם את עקרונות ההתמקדות וקשיבות בחיי היומיום במסגרות החינוכיות.

בסדנא נתמקד ונתנסה ב:

עקרונות תהליך ההתמקדות בעבודה עם ילדים

מיינדפולנס ליצירת מודעות, ריכוז ורוגע

שפת ההתמקדות וקשיבות עם ילדים

יישומים של פאזזה ותחושה מורגשת בעולמו הפנימי של הילד

פיתוח בטחון עצמי וחוסן נפשי

37. יישומים טיפוליים ומערכתיים של תיאטרון "פלייבק"

מנחים: רונן קובלסקי, פסיכולוג קליני בכיר. מדריך בטיפול ובאבחון. תואר ראשון בפסיכולוגיה ותיאטרון מאוני' תל אביב, תואר שני בפסיכולוגיה קלינית מאוני' תל אביב. מטפל ומדריך בקליניקה פרטית בתל אביב. מרצה ומדריך במרכז ויניקוט בישראל, במכללה לחברה ואומנויות ובמכון ללימודי דרמה-תרפיה – המכללה האקדמית תל-חי. קנדידט במכון לאנליזה קבוצתית. שיחק, כותב ומביים בתיאטרונים שונים.

פזית אילן-ברקוביץ, מטפלת בדרמה ומדריכה, עוסקת בתיאטרון פלייבק הופעתי וטיפולי משנת 1996, מנהלת את קבוצת תיאטרון הפלייבק "מראות", מנחה ומשחקת בה. הנחתה בכנסים וימי עיון רבים, ביניהם כנס הפסיכולוגים הקליניים וכנס האיגוד לטיפול בהבעה ויצירה. מלמדת במכון ללימודי דרמה-תרפיה במכללה האקדמית תל-חי. מטפלת במסגרת מכון ת.ל.מ, סניף ת"א, פסיכותרפיה זוגית ופרטנית וטיפול משפחתי.

תיאטרון הפלייבק הטיפולי היא שיטת טיפול דינמית מתפתחת בה חברי קבוצה מעבדים סיפורים מחייהם לאימפרוביזציה תיאטרונית. שיטת טיפול זו מתייחסת בו זמנית לרמת הפרט, הקבוצה והקהילה. ברמת הפרט יוצר תיאטרון הפלייבק הטיפולי מרחב פוטנציאלי משחקי סביב הסיפור והתכנים התוך נפשיים הגלומים בו – דבר המאפשר ביטוי סימבולי ועיבוד שלהם בצורה אפשרית יותר לעיכול ולהפנמה מחדש. העבודה הקבוצתית המתמשכת מאפשרת בירור מעמיק של יחסי ההעברה ומערכות יחסי האובייקט המתקיימות בקבוצה והעצמת חוויות מתקנות של אמפתיה והפנמה מחדש. במסגרת תהליך העבודה עוברים חברי הקבוצה שוב ושוב בין מצב בו ניתנת להם ההזדמנות "לשחק את האחר", לבחון ולתרגל את החוויה והיכולת להתבונן על המציאות מנקודת ראותו, לבין "לתת לאחר לשחק אותי" – לעשות שימוש באחר לשם הרחבת פרספקטיבת ההסתכלות של העצמי. תהליך זה מספק לחברי הקבוצה אימון מתמשך בעבודה בתוך המרחב הקבוצתי, באמפתיה ובהבנה של האחר ועמידה על הסיפוק, הקשיים והשאיפה לתיקון הכרוכים בכך. בנוסף לכך מגבירה העבודה הקבוצתית בתיאטרון הפלייבק תהליכים של גיבוש ולכידות קבוצתית העצמה של קולות מוחלשים ומושקטים, גילוי ועיבוד של מערכת המיתוסים הקהילתית והאצת תהליכי פתרון קונפליקטים. במהלך הסדנא נתנסה ונבחן את ההשפעה של העיסוק בתיאטרון פלייבק על התהליך הנפשי האישי והקבוצתי. נעשה זאת דרך הקשבה לסיפורים מחיינו ומחיי האחרים והפיכתם להתרחשות תיאטרונית. נבחן את האופן בו ניתן לתרגם התערבויות פסיכולוגיות שונות כשיקוף ופירוש לשפה תיאטרונית ואת ההשפעה שיש לשימוש בשפה התיאטרונית על התהליך הטיפולי. דגש מיוחד יינתן למיקומה של החוויה המתקנת כתוכן בתוך ההחזרה התיאטרונית וכתהליך מתמשך באינטראקציה הקבוצתית.

38. "געגועים זה לא מה שהיה פעם"...

מנחה: גליה רבינוביץ, מומחית בכירה בפסיכולוגיה התפתחותית ובתרפיית הגשטאלט, אוני' תל אביב, ב"ס ללימודי המשך ברפואה.

סוגיית הגעגועים נחקרה מעט בספרות הפסיכולוגית. הגעגוע הוא תהליך מעורב, רב משמעות שיש בו מחשבות ורגשות קשים כמו כאב, עצב, כעס ופחד בעקבות הפרידה מצד אחד, ורצון להתקרב שוב אל האדם והמצב אליהם מתגעגעים. הסדנא תעסוק בחקירת תהליך הגעגוע באופן התנסותי וקוגניטיבי ובקשר בין הגעגועים לתחומי חיים שונים שיש בהם בחירה כמו-בחירת מקצוע, בחירת שותפים לחיי משפחה ועבודה והתמודדות עם שינויים כמו הגירה. כמו כן תעסוק הסדנא בתהליכי געגוע אצל ילדים.

מנחות: ד"ר לילך רחמים, פסיכולוגית קלינית ורפואית מדריכה, מנהלת תכנית ההכשרה לפסיכותרפיה בילדים ונוער שבמרכז "חוסן", מנהלת המרפאה לטיפול בפוסט-טראומה בפעוטות וילדי גן במרכז "חוסן", מרצה בבית"ס לפסיכולוגיה המרכז הבינתחומי הרצלייה ובל"מודי המשך בפסיכיאטריה בבית"ס ללימודי המשך ברפואה אוניברסיטת תל אביב. חוקרת ופרסמה מאמרים בנושא טיפול בטראומה ואצל טראומטי בילדים ופעוטות וטיפול בילדים עם חרדות. מחברת הספר לגלות את הגן הנעלם: ילדים בטיפול.

ד"ר בלה מירוצ'ניק מנהלת המרפאה לגיל הרך מרכז רפואי זיו צפת. פסיכיאטרית מומחית לגיל הרך. מרצה בבית"ס לבית"ס לרפואה אוני' בר-אילן.

ילדים בגיל הרך סובלים מפסיכופתולוגיה כגון חרדת פרידה, דיכאון וסימפטומים פוסט-טראומטיים. למשל, 0.5% מילדים בגילאי 2-5 סובלים מחרדת פרידה, 0.6% סובלים מפוביות ספציפיות, 1200 ילדים בגילאי 0-5 נפגעים מכוויות במדינת ישראל בכל שנה, 13% מהם מפתחים סימפטומים פוסט-טראומטיים והפרעות נלוות כגון אנקופרזיס ועיכוב התפתחותי. הסימפטומים קשורים לתאונה עצמה אך גם לטיפול הרפואי. למעשה, ילדים בגיל הרך עשויים לפתח תגובות חרדה ופוביה ספציפית בתגובה לבדיקות רפואיות פולשניות. שכיחות דומה של תגובות חרדה נמצאה בקרב הורים לילדים נפגעי כוויה ומחלות מסכנות חיים. אוכלוסיית גיל זו על פי רוב אינה מאותרת ועל פי רוב אינה מופנית לטיפול. ההשלכות ההתפתחותיות, המשפחתיות, החברתיות והכלכליות לתת איתור וטיפול באוכלוסייה זו הן קריטיות. במהלך העשור האחרון הצטברו ראיות מבוססות מחקר על היעילות של CBT לילדים בגיל הרך והורים. הטיפול ניתן גם כמניעה וחיסון מפני התפתחות של פסיכופתולוגיה.

הסדנא תכלול : היכרות עם פסיכופתולוגיה של הגיל הרך והשלכות של טראומה על הקשר הדיאדי. CBT לגיל הרך: נלמד פרוטוקולים טיפוליים לחרדה וסימפטומים פוסט-טראומטיים לפעוטות וילדים בגילאי גן והורים. נצפה בקטעי וידאו מתוך טיפול שנערך כיום במרכז "חוסן" במרפאה לפעוטות וילדי גן הסובלים מסימפטומים פוסט-טראומטיים. נתנסה באמצעות משחקי תפקידים בשיטות קוגניטיבית התנהגותיות המותאמות לאוכלוסייה זו.

40. "קסם הקולנוע" – עבודה עם קולנוע בהנחית סדנאות ובתהליכים ממוקדי נושא " להשפיע בעידן מות הסמכות הפורמאלית"

מנחה: יורם שליאר, פסיכולוג חינוכי מומחה ויועץ ארגוני, מנהל השירות הפסיכולוגי מ.א. מבואות החרמון. בעלים ומנהל של "מכון שליאר לפסיכולוגיה ולייעוץ ארגוני בשילוב קולנוע", מתמחה בשילוב קולנוע בתהליכים ארגוניים, בחינוך, בסדנאות ובטיפול.

הקולנוע הוא כלי רב עוצמה מבחינה רגשית. הוא מאפשר לנו להזדהות עם העלילה ועם הגיבורים, הוא מאפשר לנו להתחבר לתמות שונות, למקומות, לתקופה, לזיכרונות, לחלומות, למשאלות, לכאבים. בחירה קולעת ושימוש נכון בסרט קולנוע יוצרים מצד אחד "הרחקה מגוננת", המאפשרת לגעת בנושאים טעונים ובמקומות פגועים ומצד שני יוצרים "התחברות רגשית" חזקה המאפשרת טיפול מעמיק ומשמעותי בקשיים וכאבים אישיים וארגוניים כאחד. סרט קולנוע יכול גם להוות מקור השראה, ליצור תובנות עמוקות ולשמש מודל חיובי לחיקוי, ללמידה ולצמיחה. החוויה הקולנועית מסייעת ביישום אפקטיבי של התכנים וגיבוש ההבנות ברמת הפרט ומגבירה את הסיכויים ליצירה והובלה של שינוי תודעה, שינוי תפיסה ושינוי התנהגות.

במהלך הסדנא נצפה בקולנוע, נתחבר אליו דרך החוויה האישית והמקצועית שלנו, נלמד כיצד לרתום ולהתאים סרטי קולנוע עלילתי וקטעי קולנוע לסדנאות ממוקדות נושא (TCI) ולתהליכי הכשרה והתערבות בארגון ובמערכת.

הסדנא מיועדת לאלה שאוהבים קולנוע לא פחות משהם אוהבים את עיסוקם המקצועי. את הלמידה נחוה השנה דרך הנושא " להשפיע בעידן מות הסמכות הפורמאלית"

כמה הערות חשובות:

- יודגש כי מדובר בסדנת למידה חווייתית לשימוש בקולנוע
- אין מדובר בסדנת צפייה בקולנוע אך גם לא בסדנא דינאמית
- בוכים (אם בכלל) רק מהסרטים – אבל צוחקים הרבה

41. קס"ם – קשב לסיפורים מועדפים- יישומים מגוונים של הטפול נרטיבי (Narrative Therapy)

עם יחידים, זוגות, משפחות וקבוצות.

מנחים: ישי שליף, פסיכולוג חינוכי מדריך, בוגר קורס בינלאומי בטיפול נרטיבי של מרכז דלוייטש (מייקל וייט), מנהל שפ"ח מודיעין עלילתי, קליניקה פרטית.

רחל פארן, פסיכולוגית חינוכית וקלינית מדריכה, עבדה ומדריכה בשירותים פסיכולוגיים חינוכיים ומרכז לבריאות נפש, קלינית פרטית, מנחה סדנאות בשימוש באגדות ומיתוסים בטיפול. שני המנחים הם חברים מייסדים במרכז קס"ם – להוראה, הדרכה וטיפול שיתופיים. מרצים ומנחים סדנאות בטיפול נרטיבי, חקר מוקיר ותכנית קשר לדיאלוג רב-תרבותי בארץ ובחול.

בסדנא זו נעסוק בפיתוח העמדה הטיפולית הבסיסית ובהקניית הכלים המעשיים עפ"י הגישה הנרטיבית של מייקל וייט ודיוויד אפסטון. גישה זו מניחה שהאדם הוא המומחה לחייו והמטפל הוא המומחה לתהליך. מתוך גישה זו נגזרות עמדות של סקרנות וכבוד, שיתופיות, שקיפות, העצמה של הפונה והגדלת תחושת הבחירה שלו. הגישה הנרטיבית תוצג דרך למידה ותרגול חווייתיים של חלק מהאמצעים הטיפוליים הנרטיביים. באמצעות כלים טיפוליים אלו מנסה המטפל הנרטיבי לחפש סיפורים אלטרנטיביים לסיפור הבעייתי בהם יכבדו מיומנויות וידע חיים של המטופלים. יושם דגש על יישומי הגישה בעבודה עם ילדים, זוגות (הורים, הורה-ילד, מורה-תלמיד וכו') משפחות, קבוצות ובית ספר.

הסדנא מיועדת הן לאנשים המעוניינים בהיכרות ראשונית עם גישה זו והן לאנשים שיש להם מעט רקע בגישה.

כחלק מהגישה המשתפת יצרו המנחים קשר עם המשתתפים לקראת הסדנא.

42. היכרות עם EMDR - Eye Movement Desensitization and Reprocessing

מנחים: ד"ר ציפי שני, פסיכולוגית מדריכה בתחום חינוכי, רפואי, היפנוזה ו EMDR, מנהלת לשעבר בשפ"ח בני ברק ומרצה באוני' בר אילן.

הקהיה שיטתית ועיבוד מחדש באמצעות תנועות עיניים (EMDR) היא שיטת טיפול אינטגרטיבית שהוכיחה את יעילותה בטיפול במגוון של תלונות נפשיות הקשורות בין היתר לטראומה ולחרדה. מחקרים רבים מראים ששיטת EMDR מסוגלת להביא לעיבוד מהיר של זיכרונות טראומטיים, לשינויים קוגניטיביים ורגשיים יציבים ולהקלה ניכרת בסימפטומים התנהגותיים – גופניים. הסדנא תכלול הרצאות על הרקע התיאורטי ועל היישומים המגוונים של השיטה, לימוד חלק מן השלבים של הפרוטוקול, הדגמות, התנסויות וקטעי וידאו. בחלק השני של הסדנא יושם דגש על עבודות EMDR עם ילדים באופן אינדיבידואלי וקבוצתי. ההתערבות הקבוצתית היא בעלת יישומים בין היתר לאוכלוסיות שהושפעו על ידי אירועי "צוק איתן".

סדנא זו היא סדנת היכרות ראשונית עם EMDR, והיא אינה מהווה בהכרח חלק מהסדנא המלא או מלימודי התעודה לקראת קבלת מעמד של מטפל EMDR

- הסדנא תתחיל ביום ג' בבוקר ותימשך גם ביום ג' אחר"צ.

43. שפת הסמל – הזמנה למרחב ביניים

אתי שפירא בק - פסיכולוגית חינוכית מדריכה מכון עמית, קליניקה פרטית תחומי הכשרה ולימוד - פסיכותרפיה יונגיאנית, אמנות, פסיכודרמה, סדנאות יצירה מגוונות. **שפת הסמל** היא השפה הפרטית ביותר, ובה בעת השפה האוניברסלית ביותר. אנו פוגשים אותה בחלום, במשחק הספונטני, באמנות לסוגיה, בטקסים, באגדות ועוד. שפה זו מהווה ערוץ מרכזי המגשר בין עולמות: מודע ולא מודע, כללי ופרטי, קבוע ומשתנה, אובייקטיבי וסובייקטיבי. זוהי שפה של מרחב ביניים, מרחב נפשי מיוחד המהווה מנוף להתפתחות הנפש ולהבנתה.

ילדים צעירים צוללים למרחב שפת הסמל בטבעיות רבה באמצעות ציור, משחק דרמטי או פנטזיה, ומרגשים כאן בנוח אף יותר מאשר במרחבי הורבליות הרציונלית של המבוגרים. חלק משמעותי **מעבודת הפסיכולוג** ובמיוחד בעיסוק בפסיכותרפיה, מתקיים במרחב זה. הפסיכולוג מגשר בין מציאות חיצונית לבין העולם הפנימי, בין מחשבה לבין רגש, בין המצוי לבין הרצוי, בין המודע ללא מודע. במופעו האישי הסמל פרטי וכמוס (כגון בחלום או בפנטזיה), ובשליטה מלאה של בעליו (החולם). אולם ככל שהביטוי נחשף, מעובד ומתוקשר - מתאפשרים יותר ביטוי עצמי, חווית חיוניות ואף שינוי והתפתחות. ילדים מסוגלים לשהות ולתקשר בשפת הסמל ללא כל צורך בהעלאת התכנים למודע. עצם נוכחותו של מטפל המבין את משמעות התכנים - מחזקת תהליך ריפוי גם ללא שיתוף הילד במשמעות. לעומת זאת שהות **המבוגרים** במרחב הביניים נחוות עמומה, זרה ופרדוקסלית, ולכן מעוררת לעתים תחושת אי ביטחון בעוזבנו את הקרקע המוכרת של המציאות. תפקיד הפסיכולוג הוא להמשיך ולנוע תוך אהבה, אמון וביטחון בדרך, גם אם אינה מוכרת ומובנת. אנו מורי הדרך, וגם אם השביל של כל אדם שונה וייחודי - אנו, הפסיכולוגים, מכירים את היער, ומנוסים יותר בשיטוט בו.

סדנא זו מבקשת להעמיק ולהרחיב את פתיחותנו והכרותנו את שפת הסמל. לחזק את יכולתנו כמטפלים להיות קשובים ועירניים לסמלים, לחזק את בטחוננו לשהות במרחב הלא רציונלי של שפת הסמל, להפוך לשגרירי עולם הסמל המכירים את הדרך להבנתו, המזמינים את זולתנו, עמיתינו ומטופלינו להכנס ולשהות במרחב נפשי זה, מרחב המאפשר - כאמור - שינוי והתפתחות. הסדנא תעודד מפגש חוויתי עם סמלים ב'כאן ועכשיו', כמו כן יהיה מקום לחומרים מתוך העבודה הטיפולית ומתוך המפגש הביוגרפי-אישי של מי שירצו בכך. נושאים מרכזיים בסדנא יהיו: הסמל, החלום, התפתחות רגשית כמסע.. תתאפשר התייחסות להיבטים מחדר הטיפול, כגון: כיצד להזמין למרחב שפת הסמל, ציור כאמצעי לקשר והתפתחות, משחק דרמטי עם ילדים, משחקי קופסא כמרחב ביניים, כיצד ניתן לעבוד עם חלום בטיפול, סימפטום כסמל ועוד.

44. "תפסיק לזוז..." "אמא אני מתפתח...אני יצור חי..."

מנחה: ארמונד עמרם שרביט, פסיכולוג קליני חינוכי מומחה מדריך. מתרגל אומנויות של גופנפש, חוקר סוגיות התפתחותיות ופסיכולוגיות בעזרת כלים המאפשרים נקודות מפגש בין העולם התנועתי גופני לבין העולם הפסיכולוגי. מעביר סדנאות המשלבות פסיכולוגיה ותנועה במסגרות שונות (שירותים פסיכולוגים, מסגרות חינוכיות של החינוך המיוחד).

לזוז, לקפוץ, להתנדנד... כבר בבטן של האמא, התינוק מתנועע והלב גם הוא מתנועע כשמתרגשים. ללמוד על עולם הילד פירוש הדבר ללמוד על עולם התנועה שלו: "ילד זה קודם כל תנועה". לכן בסדנא אני מציע לחקור את הדו-שיח בין ההתפתחות התנועתית לבין ההתפתחות הרגשית של הילד והיסודות שלו. הרגש משפיע על התנועה? התנועה משפיעה על הרגש? נלמד ונתבונן באופן ייחודי וחוויתי בהשפעה של עולם התנועה על השלבים ההתפתחותיים המשמעותיים ביותר כגון: תקופת ההתקשרות, מרחב המעבר, יצירת קשר חברתי, גיל ההתבגרות, נסיעה לדרום אמריקה... ונשאל את עצמנו שאלה מרכזיות כפסיכולוגים: "איך התנועה של הילד או היעדר תנועה תשפיע על ההורות ועל המפגש של הילד עם הסביבה?" "איך התגובה או היעדר תגובה של ההורים תשפיע על התפתחות הילד?" "ומה קורה כאשר התנועה והרגש נפגשים?" "תהליך זה יאפשר גם כן עבודה בסוגיות משמעותיות המתרחשות בחדר טיפול כגון: צורך בחיזוק הביטחון העצמי, איזון בין שליטה ושחרור, פרידות...
...וכשהרגש והתנועה נפגשים עם הילד, הבוגר והפסיכולוג על ציר מוזיקת ההתפתחות תמיד משהו מעניין מרגש ומסקרן קורה...
וכשפונים אלי כפסיכולוג בנושא תנועת ילדים, מה מתנועע בי?
להגיע בבגדים מתאימים לתנועה ולהצטייד במחברת. אין צורך בניסיון קודם.

45. גישת משו"ב לטיפול בילדים ונוער עם קשיים בתפקודים ניהוליים

מנחה: ד"ר עופר תמנע, מטפל תפקודי-רגשי ומפתח גישת משו"ב לטיפול בתפקודים הניהוליים. הוא מנחה סדנאות בשירותים פסיכולוגיים ובכנסים מקצועיים, בעל קליניקה פרטית ועובד בבתי ספר.

משו"ב היא גישה טיפולית המיועדת לעבודה עם ילדים בעלי קשיים בתפקודים הניהוליים. גישה זו טוענת כי קשיי התפקוד של ילדים ובני נוער אלה נובעים מבעיות התנהלות, ולא מבעיות התנהגות. כלומר, יש להם קושי בזיכרון העבודה וקושי ביכולת לווסת, לבלום, לבקר ולנהל את תגובותיהם.
לכל אדם יש ארגז כלים המסייע לו להתנהל במצבים שונים. ארגז זה כולל תוכניות פעולה, דיבור פנימי מרגיע, מנגנוני ויסות ושליטה פנימיים, ועוד. למטופלים עם קשיים בתפקודים הניהוליים חסרים לעיתים קרובות הכלים האלו. "הילדים הללו יודעים מה לעשות, אך לא יודעים איך לעשות" (ברקלי, 1997).
גישת משו"ב מספקת לפסיכולוגים ארגז כלים לטיפול בילדים ובני נוער עם פגיעה בתפקודים הניהוליים. היכרות עם "מעגל ההסלמה", המגרש הטיפולי, שיח החזקה וחמשת אבני היסוד כטכניקות טיפוליות מסייעת להגדיר מחדש את המרחב הטיפולי ולשפר את העבודה עם המטופלים.
המטפל בגישת משו"ב מתווך, מכוון ומארגן את הגבולות החיצוניים עבור הילד. מתוך התנסות בחדר הטיפולי, הילד לומד להפנים ולפתח יכולת לדיבור פנימי ולניהול עצמי. לשם כך, על המטפל להיות מצויד בשפה התפקודית וביכולת החזקה.
מדובר בסדנא חוויתית שמציעה למידה דרך משחק ושמה דגש על תפקודו של המטפל. היא מיועדת לפסיכולוגים המעוניינים להתמקצע בטיפול בתפקודים ניהוליים.

טופס הרשמה לסמינר הארצי השנתי של הפסיכולוגים החינוכיים טבריה

12.12.16 – 15.12.16

קדם סמינר 12.12.16 – 11.12.16

לכבוד חברת "גל כנסים בע"מ"

רח' קורא הדורות 43, ירושלים 9339360

עבור סמינר הפסיכולוגים החינוכיים

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר תעודת זהות: _____ כתובת: _____

עיר: _____ מיקוד: _____ טלפון נייד: _____

דוא"ל (חובה לצורך קבלת אישור הרשמה, קבלה ושיבוץ): _____

מין: זכר / נקבה מעשן: כן / לא ותק בעבודה: _____ שנים חבר הפ"י (שנת 2016): כן / לא

מעמד מקצועי: מדרוך / מומחה / מתמחה / טרום מתמחה עובד בשפ"ח: _____

לאחר תיאום הסכמה ורישום הדדיים אני מעוניין/ת להתגורר בחדר במלון עם :

מעוניין להירשם לסמינר ל- 4 ימים בתאריכים 15.12.16 – 12.12.16

מעוניין להירשם לסמינר + לקדם סמינר ל- 5 ימים בתאריכים 15.12.16 – 11.12.16

בסמינר אני מעוניין בסדנאות (רשום את מספר הסדנא בלבד, נא למלא 4 אפשרויות לפחות):

א. _____ ב. _____ ג. _____ ד. _____ ה. _____

נא לסמן:

א. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 1,710 ₪ ל-4 ימים ב. 2,195 ₪ ל-5 ימים

ג. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 2,110 ₪ ל-4 ימים ד. 2,595 ₪ ל-5 ימים

ה. מצ"ב 3 המחאות על סך כולל של 1,910 ₪ ל-4 ימים ו. 2,395 ₪ ל-5 ימים

לפקודת חברת "גל כנסים בע"מ", למוטב בלבד. קבלה על מלוא הסכום תישלח במייל.

בברכה

צ'יפי חייקין

יו"ר ועד החטיבה

לפסיכולוגיה חינוכית

רצוי להירשם דרך אתר האינטרנט המאובטח בכתובת:

www.gal-conventions.co.il